

tärppi

4 / 2009

IHMIS-
OIKEUKSIA,
RUOKAA,
LIIKUNTA
JA KULTAA.

TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT TST RY:N TIEDOTUSLEHTI

K A V E R I A P U

Pirjo Lehtonen

Pieniä palveluksia ihmiseltä ihmiselle

TST:n kaveriapu toimii monien vastaavien vertaisryhmien tavoin. Kulloisillakin voimavaroilla ja rajoituksilla – tavallisen ihmisen taidoilla – teemme pieniä palveluksia yhdistyksemme jäsenille. Tarkkaa rajausta tehtävistä emme ole halunneet tehdä. Meiltä voi kysyä mm. seuraavanlaista apua:

- saattoapua lääkäriin, apteekkiin tai vaikkapa TST:n tapahtumiin
- neuvontaa lomakkeiden täytössä
- EU:n ruokakassien jakoaikoina kassin perille toimittamista niille, jotka eivät itse (terveydellisistä syistä) pysty sitä noutamaan

Kun mietit, millaista muuta apua voisit kysäistä, ajattele vaikkapa näin: “Onko tämä sellainen juttu, jota kohtuudella voisin pyytää lähinaapurilta?” Jos vastaat myöntävästi – eikä sitä lähinaapurin apua ole saatavissa – voit soittaa meille.

Naapuriapua, johon meillä valitettavasti ei ole resursseja:

- siivous (mukaan lukien ikkunanpesu)

Haluaisitko mukaan kaveriavun toimintaan?

Jos sinulla on silloin tällöin ylimääräistä aikaa, jota mielellään käyttäisit muiden TST:läisten auttamiseen, ota meihin yhteyttä. Ei ole toimintaa ilman toimijoita. Pienelläkin ajankäytöllä voit olla arvokas lisäresurssi joukkoomme.

PÄIVYSTÄMME TST:N TOIMINTAKESKUKSESSA, SEPÄNKATU 5 C, MAANANTAISIN KLO 10–12.00. KIIREEL- LISISSÄ ASIOISSA VOIT SOITTAA MUULLOINKIN. KAVERIAVUN PUHELIN 044 7007 439.

TST - JÄSENTEN PARHAAKSI!

Liikunta: Markku Teräsvaara
Edunvalvonta: Edunvalvontatoimikunta
Kerhot ja kurssit: Ulla Syväkari
Kulttuuri: Pirjo Lehtonen
Midas: Seppo Nieminen
Anna Duuni: Seppo Ruuhilahti
Senioritoiminta: Mauri Heino
Kaveriapu: 044 7007 439
TYKY: Ulla-Maija Lehtinen ja Ulla Syväkari

Hyvä jäsen, ajatus on toimia yhdistyksenä koko jäsenkunnan haluamalla tavalla. Ota yhteyttä ohessa mainittuun vetäjään itseäsi kiinnostavassa toiminnassa ja kerro toiveitasi. Infosta saat yhteystietoja. Tervetuloa mukaan vireän toiminnan piiriin ja nauttimaan jäsenten monista eduista!

tärppi

Sitoutumaton tiedotuslehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. 15. vsk.

Turun Seudun Työttömät TST ry
Sepänkatu 5, 20700 Turku
puh. 044 7007 421
info@tstry.com
www.tstry.com

Julkaisija

Turun Seudun Työttömät TST ry

Vastaava päätoimittaja:

Olavi Nummela

Toimitus ja taitto: Tarmo Aaltonen,

Arja Kaapola, Maura Tiuraniemi,

Joonas Kalmi, Sami Myllylä

Heikki Rautiainen

Ilmoitussuunnittelu: toimitus

Kuvat: toimitus, jäsenistö, Monitaito

Etukansi: Maura Tiuraniemi

Takakannen valokuva: Matti Kontio

Takakannen kuponki: Arja Kaapola

Painopaikka: Mynäprint Oy

ISSN 1795 – 6404

Toimitus varaa oikeuden lyhentää ja muokata lehdessä julkaistavia kirjoituksia ja oikeuden siirtää hyväksytyyn kirjoituksen julkaisua sovitun myöhempään lehden numeroon. Emme palauta lehteen toimitettua aineistoa ilman erillistä sopimusta. Kirjoitusten mielipiteet edustavat kirjoittajien omaa, ei yhdistyksen kantaa.

SISÄLLYS 4/2009

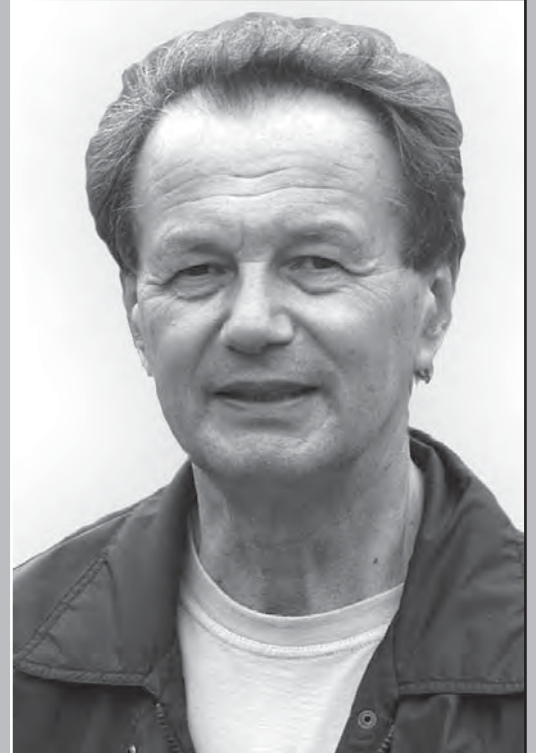
2. Kaveriapu
3. Sisällys
4. Pääkirjoitus: Elämmekö de minimistä?
5. Välityö-projekti: Parempaa seuraa
6. Firma-Cup
7. Silakanlitkauksen mestaruuskilpailu
8. Suksi luistamaan kohti tulevaa
9. Askarteluhullujen oma kerho
- 10.-11. INMOssa yhdessä, pohdittiin ja vaikutettiin
- 12.-13. Työministeri Sinnemäki
14. Hyvinvointi-TV ikäihmisten tukena
15. Uusia tuulia Turun kierrätysmaailmassa
- 16.-17. Pasta joka kastikkeelle
18. Maslowin tarvehierarkia, köyhät ja lukeminen
19. 21 kaunokirjallisuuden klassikkoa
20. Talvitaiteilija
21. Monitaito - Kuvataidenäyttely
22. Köpöjen retket
23. Kirjeitä Jäseniltä
- 24.-25. Seniorit
26. Akkunaa ei päästetä kokonaan kiinni
27. Pastori Sakari Ojanen
28. Vapaa-aikaa Skinnarvikissa
29. Marja- ja sieniretket
30. TST ry:n Hallitus 2010
31. Ristikko, Joulujuhla

YHDISTYKSELLEMME VOI ANTAA MYÖS LAHJOITUKSIA.
TST:N LAHJOITUSTILI ON [430918-2112678](tel:430918-2112678)

Elämmekö de minimistä?

Vuoden lopussa on tarkasteltava, mitä vuoden 2009 aikana on tapahtunut toimintaympäristössämme. Vaikutelma on ristiriitainen. Päättäjien puheenvuoroissa tuodaan voimakkaasti esille se, että kolmannen sektorin, yleishyödyllisten yhteisöjen, toimintaa tarvitaan, ja sen nähdään ratkaisevan erilaisten palveluiden saatavuutta ja riittävyttä.

Kuitenkin samat tahot tekevät lainsäädännöllä ja ohjeistuksilla päätöksiä, jotka aiheuttavat usein suuria vaikeuksia toiminnan toteuttamiseen. Vaarana on, että toimintaedellytykset heikkenevät, ja jopa poistuvat.

Kuvaava ja samalla surullinen esimerkki on tämän syksyn lakimuutosvalmistelu laista julkiseen työvoimapalveluun. Lakia, EU:n määritelmään yritystuista ja sen kolmen vuoden ajan enimmäismääristä elinkeinonharjoittajille (de minimis -sääntö), haluttaisiin soveltaa myös yhdistyksiin, jotka

tekevät vain sääntöjensä edellyttämää varainhankintaa omien toimintaedellytyksiensä turvaamiseksi. Lain voimaantulossa näyttäisi toteutuvan myös, että elinkeinonharjoittajat ja kolmas sektori voidaan selkeästi erottaa lain soveltamisessa. Tämä on kuitenkin vaatinut runsaasti yhteydenottoja ja keskusteluja virkamiesten, kansanedustajien ja järjestöjen edustajien välillä.

On huomattava, että järjestöillä on samat väännöt sekä valtion että kuntien kanssa. Kuntien taloudellisen liikumatila on vähentyneiden verotulojen takia kaventunut, joka vaikuttaa suoraan yhdistyksien toimintaedellytyksiin. Tiloihin ja toimintoihin myönnetyt avustukset pienenevät tai jopa poistuvat. Monen yhdistyksen jäsenille tulee harkittavaksi, onko toiminnan jatkaminen näissä olosuhteissa mielekäästä. Monet yhdistykset varmasti tekevätkin tässä hetkessä myös lopettamispäätöksen.

Vertaistoimintaan eli omaehtoiseen toimintaan saadaan kuitenkin vielä voimaa siitä, että sille on tarvetta ja siten voidaan vaikuttaa omiin asioihin. Mutta joudutaan yhä enemmän pohtimaan, mitä yhteiskunnan palvelutuotantoa ollaan valmiit tuottamaan ja millä "hintalapulla" sitä tuotetaan.

Vai onko niin, ettei sitä oteta toimintavalikkoon ollenkaan.

Vuosi 2010 on yhdistyksemme erään toimintamuodon juhlavuosi. Meillä on toiminut omaehtoinen koulutusohjelma ja -tarjonta kymmenen vuotta. Jäsenistöstä löytyy niin opettajia kuin opiskelijoitakin. Tämän lehden mukana jäsenet saavat taas monipuolisen opinto-ohjelman tulevalle vuodelle.

Olavi Nummela
Puheenjohtaja

Parempaa seuraavaa

VÄLITYÖ 2-projekti auttaa työttömiä työnhakijoita ottamaan ensiaskeleen kohti tulevaisuudessa hämmöttävää työuraa. Uusimmat kehittämiskohteet ovat: Tuttuako?! Riippuvuuksienpeikot, ”velkavankeus”, kieliongelma, tai pitkäaikaistyöttömyys ...elämän loppuun saakkako?! Ei, Ei ja Ei! vastaa tuleva Väilyö 2-projekti. Tavoitteena on, että Varsinais-Suomen TE-keskuksen ja Turun kaupungin rahoittama projekti auttaa mahdollisimman monia pitkäaikaistyöttömiä yksilöllisesti tunnistamaan ongelmakohdat, jotka estävät askeleet kohti mielekästä opiskelua tai työtä ja sen kautta ihmisarvoisempaa elämää. Tämä sillä varauksella, että edellä mainitut rahoittajat tunnistavat samat tarpeet kuin me täällä ruohonjuuritasolla. Riittävä rahoitus mahdollistaa edellä mainittuihin epäkohtiin puuttumiset. Nämä tarpeet olemme havainneet kuluvan vuoden Väilyö-projektissa.

HAASTEENA ON KOHDATA TODELLISUUS

Helpompaa on alkaa hoitaa omaa elämänlaatua edistäviä kehittämisskohteita ”nousukierteessä” kuin olla pitkäaikaistyöttömänä ilman tärkeää vertaistukea. Otollisin aika asioiden hoitamiseksi on, kun taustalla on kannustava ja yhdenvertainen työyhteisö

sekä yksilön parasta ajatteleva työvalmentaja. Ehkä näiden vahvuuksien puuttuessa työhallinnon järjestämät koulutukset eivät ole olleet riittävän tehokkaita.

RIIPPUVUUKSIEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN

Mikäli riippuvuuden tilalla käytetään sanaa ongelma, yhteys selviää helpommin meille kaikille. Riippuvuuksien välisen yhteyden jäsentäminen ei kuitenkaan aina ole ollut itsestään selvää. Olisikohan jo aika tunnustaa näiden väliset yhteydet äänekkäämin ja tehdä johtopäätöksiä sekä pohtia asiaa syvällisemmin. Näihin ja muihin haasteisiin vastaamme pienryhmäkeskusteluissa järjestettävissä koulutustilaisuuksissa.

Oma taloudenhoito ja sen kehittämisen kohti parempaa tilannetta Tavoitteena on antaa työntekijälle sysäys selvittää oma taloudellinen tilanteensa. Pikavipit, velkojen vanheneminen ja ulosotot yms. pitäisi selvittää nopeasti. Turhan monella ei ole tiedossa oma velkojen määrä, epätietoisuus vie elämäältä pohjaa. On tilanteita, joissa henkilöllä ei ole voimia avata edes päivittäisiä postejaan. Pelko voi olla monissakin tapauksissa ylimitoitettu, sillä isot lainat ovat voineet vanhentua. Asiaa koskeva kurssi tulee antamaan eväitä näiden asioiden hoidossa.

Maahanmuuttajan kehittämiskohteenä Suomen kielen oppiminen Suomen kielen taidon kehittäminen

kannustavassa työympäristössä on osa parasta kotoutumista. Väilyöprojektissa on myös maahanmuuttajataustaisia työllistettyjä ja harjoittelijoita, joiden äidinkieli voi olla vaikkapa venäjä, arabia, kurdi, unkari, thai, somali, turkki tai puola. Suomea oppii monien mielestä parhaiten puhumalla sitä töissä. Haluamme tarjota myös lisäopetusta heille, jotka haluavat kehittää suomenkielen taitoaan. Opetus voi tapahtua pienryhmässä, jossa on helppo myös keskustella. Osallistujien toiveet ja erilaiset kielitaidon kehittämisen tarpeet otetaan huomioon. Esimerkiksi ruokalan työntekijöiden kanssa voi harjoitella keittiö- ja palvelualueen liittyvää kielikäyttöä, sekä käydä läpi hygieniakokeen kysymysten ymmärtämistä. Tavoitteena on omassa työssään selviytyminen suomen kielellä.

AKTIVOITUMISEN AIKA

On lopuksi todettava, etteivät kaikki työttömät ole omasta halustaan työttömiä. Syitä on monia, eikä ketään saa syyllistää toivottavasti ohimenevästä tilanteesta. Kaikille ei kuitenkaan löydy heti työpaikkaa työllistävistä projekteista tai työelämästä vapailla työmarkkinoilla. Työreservi on pidettävä toimintakykyisenä tulevaisuuden varalle. Hyvä vaihtoehto omaa vuoroaan odotteleville on TST ry:n aktivoiva jäsenoiminta.

HYVÄÄ JOULUA JA PAREMPAA UUTTA VUOTTA!

Joe Majanen

TST Turun Seudun Työttömät

Firma-Cupissa 6.9.2009

TST ry osallistui kahdella joukkueella Kupittaa keilahallissa järjestettyyn Firma-Cupiin. Ykkösjoukkue, jossa olivat Seija Kanto ja Eero Peippo, selvitti tiensä erinomaisesti aina semifinaaliin saakka eli neljänneksi. Toivo Asikaisen ja Arto Pitkäsen muodostama kakkosjoukkue puolestaan pääsi tyydyttävästi kahdeksan joukkoon kymmenen osallistuneen joukkueen kisassa, jonka voittaja oli Optiplanin ykkösjoukkue.

Firma-Cup käynnistyi kuuden sarjan alkukarsinnalla. Kilpailu käytiin ns Baker-menetelmällä, jossa joukkueen kukin pelaaja heitti vuorotellen peräkkäin ruudun kerrollaan. TST:n ykkösjoukkue aloitti karsinnan hienoisten alkuvaikeuksien jälkeen hienosti heittäen kuuteen sarjaan tuloksen 1111, joka oikeutti alkukilpailun viidennelle sijalle.

Karsinnan seitsemänneksi sijoitui TST:n kakkosjoukkue tuloksella 1079 joutuen lisäkarsintaan selvittääkseen kolmannelle Cup-kierrokselle.

Kakkosjoukkue kahdeksan parhaan Cup-kierrokselle

Ykkösjoukkueen harjoitellessa kakkosjoukkue kävi tiukan karsinnan KK-Huollon kanssa päättäkseen jatkoon cupissa. Kolmen sarjan jatkokarsinnassa kakkosjoukkue ratkaisi jatkopaikan keilatessaan kahteen ensimmäiseen sarjaan 43 pistettä enemmän kuin vastustajansa (394-351). KK-Huolto nousi kolmannessa sarjassaan hyvään loppukiriin, joka tyrehtyi kakkosjoukkueen 10.:nnen ruudun kolmeen kaatoon. Kakkosjoukkue voitti lopulta 17 pisteellä (564-547).

Ykkösjoukkue jatkoon

Täysimittainen pudostuspeli käynnistyi kolmannella kierroksella, kun kahdeksan parasta joukkuetta kävivät toistensa kimppuun. Pukuparreltaan kisan kaksi värikkäin-

tä joukkueryhmittymää joutuivat vastakkain Optiplanin punapaitaisten

ja TST:n oranssipaitaisten ykkös- ja kakkosjoukkueiden ottaessa yhteen ristikkäin. Molempien ryhmien ykkösjoukkueet voittivat. TST ykkönen päihitti Optiplanin kakkosen pistein 529-510, kun taas Optiplanin ykkönen pudotti TST:n kakkosen jatkosta lukemin 567-527.

Firma-Cupin voittaja koitui ykkösen kohtaloksi

Neljän parhaan joukkoon selviytynyt TST:n ykkösjoukkue sai vastustajakseen kakkosen pudottaneen Optiplanin ykkösjoukkueen.

Ensimmäisen sarjan jälkeen näytti tilanne TST:n kannalta hyvältä, sillä se johti viidellä pisteellä vastustajaansa (206-201). Kaatojen kaatessa ja paikkojen vaikeutuessa tilanne muuttui TST:n kannalta, sillä Optiplanin ykkönen ryhtyi oikein urakalla kaatamaan keiloja. Vaikka TST voitti kolmannen sarjan 10 pisteellä, kolmen sarjan kisassa voittajaksi tuli Optiplanin ykkönen pistein 606-575. Tulos ei ollut suinkaan huono, sillä illan finaalisessa Optiplanin ykkösjoukkue kukisti ETI:n joukkueen tasaisessa kisassa pistein 558-552.

Summasummarum

Mitä tästä jäi käteen? Vaikka TST ei voittanutkaan kisaa, niin tuli joitakin onnistumisen kokemuksia. Lisäksi TST sai näkyvyyttä, sillä oranssiset paidat nousivat esiin kirkkaina tuoden myös keilailijoiden tietoisuuteen nimiyhdistelmän TST ry ja Turun EKOTORI.

Arto Pitkänen

Sää ei suosinut tämänvuotista Kalakerhon järjestämää kilpailua. Vettä satoi kaiken matkaa kilpailupaikalle mennessä. Sade onneksi taukosi perille päästyämme, mutta tuuli oli tosi voimakasta. Laiturilla pysyminen vaati aikamoista tasapainoilua ja aallot pärskivät välillä päänkin yli. Kilpailu lopetettiin jo ennen määräaikaa koska olosuhteet olivat tosi huonot. Myrsky oli karkottanut silakatkin joten saaliimme jäi tällä kertaa tosi vaatimattomaksi. Voittajat sentään löytyivät.

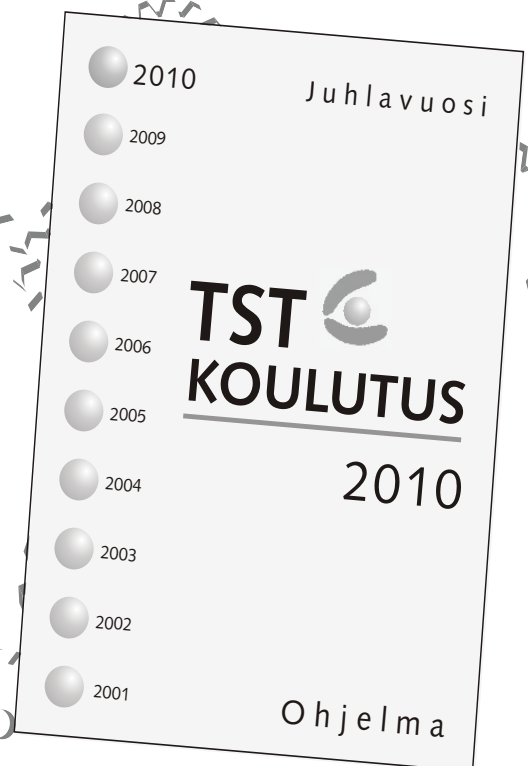
Annikki Leinonen

10 vuotta omaehtoista koulutusta

TST ry:n KOULUTUSESITE on ilmestynyt

*Tutustu ja opi kanssamme
uusien mielenkiintoisten asioiden.*

Suksi luistamaan kohti tulevaa

Marraskuun ensimmäisenä maanantaina Monitaito-projektin työntekijöille pidettiin koulutuspäivä. Aiheena oli henkilökohtainen ura ja muutettava toimintaympäristö. Kouluttajana toimivat Tuula Nevalainen, Kaija Grundell ja Luiz Ribeiro. Nevalainen ohjasi oivaltamaan, Grundell kertoi kokemuksistaan ja Ribeiro esitteli videoCV -formaattiaan.

Nevalainen aloitti kertomalla taustastaan. Aiemmin hän toimi yritysmaailmassa projektityöläisenä. 1990-luvun laman myötä töitä alettiin kutsua vähemmän arvostetuiksi pätkätoiksi. Turun Seudun Työttömien Konsortio on Nevalaisen mukaan työttömälle kotipesä. Pätkätoiden ja koulutusten välissä työtön voi palata TST:lle kehittämään kykyään.

Monitaitolaiset saivat kuulla hyviä vihjeitä työllistymiseen ja tehtävään hakea koulutusviikolla jokainen vähintään yhtä uutta työpaikkaa.

– Työllistymisessä on eduksi työkokemus eri aloilta. Myös kyky opettaa osaamaansa muille saattaa ratkaista valinnan työnhakutilanteessa, Nevalainen sanoo.

TST:llä muiden opettaminen onkin mahdollista ja suotavaa. Periaatteessa kuka tahansa jäsen, joka katsoo osaavansa jotain, voi tuotteistaa oman osaamisensa kerhoksi tai kursiksi.

Unelmien puutarha

Koulutuksessa kehoitettiin miettimään omaa henkilökohtaista tavoitettaan. Nevalainen kertoi hauskan tarinan Aleksanteri Suuresta ja Diogenesista.

Diogenes eli yksinkertaista vaatimattomaa elämää tynnyrissä keskellä toria. Aleksanteri Suuri saapui paikalle valloitusretkellään. Diogenes kysyi

mitä Aleksanteri aikoo tehdä valloittuaan maailman. Aleksanteri vastasi voivansa sitten hänkin alkaa viettää yksinkertaista elämää puutarhaa hoitaen.

– Mikä on sinun puutarhasi, Nevalainen kysyy.

Miksi valloittaa koko maailma ennen pääsyä siihen, mitä todella haluaa elämässään tehdä? Toisaalta osaisiko Aleksanteri arvostaa enemmän yksinkertaista elämää vietettyään ensin aikaa suurena soturina? Ja eikö Aleksanteri kuitenkin nauttinut matkalla olosta, valloittamisesta?

Nevalainen onnistui herättämään kuulijassa omaan elämään liittyviä kysymyksiä: mitä elämältä haluan, miten tavoitteeseeni pääsen ja missä olen nyt?

Vaikeuksista voittoon

Kaija Grundellin elämäntarina bussikuskista diakoniksi osoitti, että usein elämässä käy lopulta parhainpäin, vaikka muutos aluksi tuntuisikin pahalta. Grundell joutui lopettamaan uransa linja-auton ratissa selkävamman takia. Samaan aikaan hän oli huomannut, että ihmiset kiinnostavat häntä autoja enemmän.

– Epätoivoisena menin työvoimatoimistoon, tiesin vain että haluan tehdä jotain sosiaalista työtä. Minut ohjattiin opiskelemaan. Lukihäiriöstä ja muista vaikeuksista huolimatta val-

mistuun lopulta diakoniksi.

Grundellin kertomus on hyvä esimerkki siitä, että koulutus kannattaa. Mutta mitä jos ei pääse opiskelemaan? Nykyään moniin koulutuksiin vaaditaan hyvä todistus ja täydellinen onnistuminen monivaiheisissa pääsykokeissa. Sekään ei aina riitä, hakijoita on liikaa. Siksi on hyvä olla vaihtoehtoja, ja vaihtoehdon vaihtoehtoja. Yhden kortin varaan ei voi tulevaisuuttaan laskea.

Listaa toimenpiteet

Nevalaisen mukaan luova ihminen tekee listoja.

– Se vapauttaa energiaa. Koulutuksen päätteeksi osallistujien piti listata toimenpiteet, joita aikoo seuravaksi tehdä.

– Myös käytännön hoidettavat asiat on hyvä listata aina kun niitä mieleen pulpahtaa, eivät siten jää vaivaamaan, Nevalainen sanoo.

Monitaito-projektin jatko ensi vuodelle on vielä epävarmaa. Nevalainen ehdotti kaikkien miettimään vaihtoehtoisen suunnitelman, jos jatkoaikaa ei heru.

– Miten olisi vapaaehtoinen ex. monitaitolaisten kerho, hän ehdottaa.

Lopussa kukin osallistuja täytti projektipäällikkö Pirjo Lehtosen pyynnöstä kyselyn - mitä Monitaito on merkinnyt, mitä sen kautta on oppinut.

Lomake viedään palautteeksi TE-keskukselle ja toivotaan parasta,

haluamme pitää projektin jatkossakin!

Maura Tiuraniemi

Askarteluhullujen oma kerho

Väkertäjät kokoontuvat kerran viikossa Turun Seudun Työttömien tiloihin harjoittamaan kädentaitojaan. Askartelun yhteydessä seurustellaan ja pidetään hauskaa. Kaikki jäsenet voivat osallistua, erillistä ilmoittautumista ei tarvita.

Naiset tapaavat kerran viikossa askartelun merkeissä.

Väkertäjien toiminta ei maksa mitään. Materiaalikulut rahoitetaan myyjäistuotteilla. Paras myyjäistuote ovat joulukortit. Niitä on myyty myyjäisten lisäksi myös TST:n infossa.

Kirsti Viitanen liittyi Turun Seudun Työttömien jäseneksi aikoinaan jäätyään työttömyyseläkkeelle. Hän on vetänyt Väkertäjien askarteluryhmää jo viitisen vuotta, toiminnan alusta alkaen.

– Meillä oli ennen neulekerho, mutta toiminta haluttiin saada monipuolisemmaksi.

Viitanen on yrittänyt saada Väkertäjiin mukaan myös nuorempia vetäjiä. **Leena Lehti** onkin välillä ohjannut ryhmiä, mutta hän saa välillä pätkätöitä, eikä silloin pysty osallistumaan.

Toivottuja töitä

Tammikuussa suunnitellaan tulevan vuoden askartelut osallistujien toiveiden mukaan. Tosin listaa ei tarvitse orjallisesti noudattaa,

vaan käytännössä kukin saa tehdä mitä haluaa.

– Kerrankin joku toivoi neulekinasta, mutta kukaan ei osannut opastaa sen teossa. Niinpä kävin Karjalaisten Talolla ja opettelin sen, Viitanen kertoo.

– Otan ideoita myös lainakirjoista. Tänä vuonna on huovutettu, tehty ovikoriste ja vaahteranlehtiruusu, virkattu heijastinkoru ja veistetty kaarnasydän. Seuraavaksi teemme 1960-luvun tyyllisiä paperihelmiä.

Loppuvuodelle on luvassa kankaanpainantaa ja pitsin nypläystä.

Yhdessä on mukavaa

Kymmenkunta naista kokoontuu väkertämään Akkuna-projektin taloon joka tiistai. Askartelun lisäksi toiminnalla on vahva sosiaalinen merkitys. Myös ideoita jaetaan ahkerasti.

Eläkkeellä oleva **Riitta Jalava** askartelea melkein joka päivä. Hän käy harjoittamassa kädentaitoja

Väkertäjissä, Ruusukorttelissa ja Varissuolla.

– Olen tehnyt vaikka mitä, sydämiä rautalangasta ja kaarnasta, ruusuja vaahteranlehdistä sekä Tiffany-lasia. Täällä on mukava henki. Juttua ja naurua riittää, Jalava kertoo.

Piikkiöläinen työtön **Marjatta Litmanen** on väkertänyt parisen vuotta. Hän työskenteli ennen vaatetusalalla.

– Tykkään askarrella ja askartelen myös kotona. Teen muun muassa kasseja vanhoista puhelimesta. Kesällä töistäni oli juttu Aamusetlehdessä, Litmanen kertoo.

Väkertäjissä käy melko iäkästä porukkaa, eläkeläisiä, viisikymppiä ja joskus jokunen kolmikymppinenkin.

– Akkuna-projektin äiditkin voisivat osallistua, ohjaaja Viitanen sanoo.

Maura Tiuraniemi

IHMOSsa yhdessä, pohdittiin ja vaikutettiin

Järvenpään seurakuntaopistolla järjestettiin 19.–21.10.2009 valtakunnalliset Ihmisoikeuspäivät jo 16. kerran, aiheena tällä kertaa Laman jälkeen elämää. Paikalla kuunneltiin luentoja, työskenneltiin kanavissa ja haastateltiin kansanedustajia.

Maanantaina Työttömien Valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestön, TVY ry:n, puheenjohtajan **Lea Karjalaisen** avattua tilaisuuden, arkkipiispa **Jukka Paarma** kehotti puheenvuorossaan työttömiä yhteistyöhön seurakuntien kanssa.

– Kirkon strategia velvoittaa auttamaan, Paarma toteaa.

Eduskunnan puheenjohtaja **Sauli Niinistö** kertoi puheessaan laman johtuvan kahdesta inhimillisestä tekijästä, ahneudesta ja joukkosokaistumisesta. Niinistö mukaan maailmantalous on kuin yhtä suurta pyramidihuijausta.

Ulkomaista luottoa on ylikäytetty jo 1980-luvulta saakka. Viime lamasta neljä viidesosaa selvisi ja yksi viidesosa kärsi. Nyt huonoimmassa asemassa ovat pitkäaikaistyöttömät ja pienyritykset.

– Erona viime lamaan, nyt ei ole devalvaatiota tai suurta korkopiikkiä, Niinistö sanoo.

Niinistö peräänkuuluttaa puheessaan itsekästä epäitsekkyyttä.

– On myös hyvin toimeentulevien etu, että mahdollisimman harva voi huonosti.

Tulevaisuuden suhteen Niinistö on luottavainen.

– Makromittarit alkavat jo olla paremmassa asennossa.

Osallisuus luo hyvinvointia

Suomen mielenterveysseuran toiminnanjohtaja **Pirkko Lahti** alusti maanantain avauskokouksessa aiheesta Laman jälkeen elämää.

– Ihmisen tärkein perusta on riittävä toimeentulo. Myös osallisuus on tärkeää, se että kuuluu joukkoon, hän sanoo.

Taloudellinen ja sosiaalinen turvallisuus sekä terveys ovat työttömällekin tärkeitä peruspilareita. Päivittäinen kävelylenkki ja aktiivisuus ihmissuhteissa auttavat voimaan paremmin.

– Myös asennetta voi korjata: huonostakin päivästä löytyy hy-

Luovan kanavan panos oli näyttävä mielenosoitus.

viä hetkiä, Lahti sanoo. Maanantai-iltapäivä vietettiin eri aiheita käsittelevissä kanavissa. Aiheita olivat nuoret koulutuksen ja työelämän ulkopuolella, vaikeasti työllistyvien palvelut osana sosiaalipolitiikkaa, työvoimapolvelujen rooli työttömyyden hoidossa, SATA-komitea, osallisuus ja palvelut sekä taiteen kautta osallisuutta.

Perusturva aktivoi

Tiistaina luennot jatkuivat. **Liisa Björklund** Helsingin Diakonissalaitokselta puhui kannustamisesta ja ihmisoikeuksista.

Puheessa käsiteltiin muun muassa yhteiskunnassa vallitsevaa asennetta, että työttömyysetuusia väärinkäytetään. Kuvitellaan, että jos ihmiselle turvataan riittävä toimeentulo ilman työtä, ihmiset laiskistuvat, eivätkä enää halua töihin. Tosiasiassa perusturva aktivoi ihmistä osallistumaan ja passivoinnin sijasta vapauttaa työnetsintään.

Iltapäiväkahvilla Taiteen kautta osallisuutta -kanava järjesti mielenosoituksen. Kasvot maalattuina ryhmä lauloi eduskuntana jaa-ei-poissa -hymniään. Värikäissä kylteissä vaadittiin muun muassa työttömyyskorvausta puhtaana käteen ja kansalaispalkkaa.

De mimimistä ei järjestöille

Tiistai-iltapäivänä keskusteltiin vähämerkityksellisestä tuesta eli De minimiksestä. Järjestöt ilmaisivat huolensa säädestä kohtaan. Jos De minimis astuu voimaan sellaisenaan, työttömien järjestötoiminnan työllistävät palvelut uhkaavat supistua radikaalisti. Esimerkiksi TST työllistää vuosittain n. 70 ihmistä, tulevaisuudessa luku voi olla vain 7.

Tiistai-illalla **Mikko Perkoila** hauskutti yleisöä humoristisilla lauluillaan, minkä jälkeen orkes-

teri Esme Manns-Metso tanssitti ihmisiä iltamyöhään saakka.

Pienistä tuloista ei veroa

Loppupaneelissa kanavat saivat haastatella eri puolueiden kansanedustajia.

Paikalla olivat **Markus Mustajärvi** Vasemmistoliitosta, **Johanna Karimäki** Vihreistä, **Esa Lahtela** SDP:stä ja **Raija Vähäsalo** Kokoomuksesta.

Esiin nousivat erityisesti etsivän nuorisotyön kysymykset. Ensi vuoteen työlle onkin budjetoitu tätä vuotta tuplasti enemmän rahaa.

Kansanedustajien mielipidettä kysyttiin myös verotettavan tulon alarajan nostamisesta. Useimmat olivat sitä mieltä, että alle tuhannen euron tuloja ei kannattaisi verottaa, sillä köyhä joutuu kuitenkin hakemaan saman rahan sosiaalitoimesta takaisin. Kokoomuksen Raija Vähäsalokin myönsi sen olevan järjetöntä, muttei silti innostunut kansalaispalkka-ajatuksesta.

Kanavien tuotokset esiteltiin päätösistunnossa peruspalveluministerille **Paula Risikolle**, koska työministeri **Anne Sinnemäki** ei päässyt osallistumaan tilaisuuteen.

Yhteenvedot kanavatyöskentelystä löytyvät Työttömien Valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestön Internet-sivuilta.

(www.tvy.fi)

Kuvat:

1. TST:n nuoret edustajat: Maura, Kimmo ja Pouya. (ylh.)
2. Puhe: Niinistö ja laman syyt.
3. Pirjo tenttaa kansanedustajia.
4. Kansanedustajat vastaamassa.
5. Juhani ja Raija kanavan tuloksia esittämässä.

Maura Tiuraniemi

Työministeri Sinnemäki TST:n edunvalvontaryhmän vieraana

TST ry sai arvovaltaisia vieraita keskiviikkona 28.10.2009, kun työministeri Anni Sinnemäki ja kansanedustaja Janina Andersson vierailivat Sepänkadulla Edunvalvontaryhmän vieraana. Ministeri kommentoi puolitoistatuntisen vierailunsa aikana pahentunutta työttömyystilannetta ja vastasi hänelle esitettyihin yleisökysymyksiin.

Viitisenkymmentä etukäteen ilmoitautunutta jäsentä oli saatu mahdumaan Torstaihuoneeseen, jossa keskustelutilaisuus käytiin. Puheen-

ja siitä, miten nämä tukevat tärkeällä tavalla kaikkia jäsenoimintoja. Vuosien varrella TST:ssä on ollut jo yli 40 projektia.

Ministeri Sinnemäki kiitti kutsusta saapua TST:n vieraaksi. Kansanedustaja Anderssonille vierailu Turussa on "tavallista", mutta Sinnemäelle suorastaan "juhlavaa". Yksi Sinnemäen vierailun kohteista Varsinais-Suomessa oli maailman suurin risteilijä Oasis of The Seas, joka on Suomen telakoiden tilauskannan viimeisiä aluksia. Hän pelkäsikin TST:n saavan pian runsaasti lisää jäseniä, sillä vientiteollisuuden romahdettua nyt pahemmin kuin 1990-luvulla työttömyys on kasvanut dramaattisesti. Ministerin uhkakuivissa metalli- ja konepajateollisuus eivät palaa entiselleen. Yrittäjät ehkä lopettavat nykytilanteessa helpommin, eivät löydä työllensä jatkajaa eikä osaaminen täten siirry. Vahvuksiakin on: ihmiset ovat hyvin koulutettuja ja potentiaalista työvoimaa löytyy muutenkin. On tärkeää seurata, minkälaisia työllistymispolkuja muodostuu, jotta työllistävät tahot, mm. yhdistykset ja koko viranomaistoiminta, löytävät onnistumisien avulla järkevät ja tehokkaat keinot toimenpiteille.

Sinnemäki toivoi Varsinais-Suomen vierailuista "riittävän säännöllisiä". Viiden ensimmäisen kuukauden aikana nykyisessä virassaan työministeri Sinnemäki on kiertänyt Suomea ristiin rastiin ja tavannut teollisuuden, TE-toimistojen ja työllistävien projektien edustajia, ja hän kertoo näkemänsä "herättäneen hämmästyttäjäkokemattomassa".

De minimis -tuki

Työllistämiseen liittyvä de minimis -tuki kiinnosti osallistujia jo etukäteen. Eduskunnan suunnittelema de minimis -tuella tarkoitetaan, että yksittäiselle yritykselle tai yhteisölle voidaan jatkossa myöntää julkista

tukea de minimis -tukena enintään 200.000 euroa kuluvan verovuoden ja kahden sitä edeltäneen verovuoden muodostaman jakson aikana. TST:n kohdalla uusi järjestely tarkoittaisi sitä, että vuosittain voitaisiin työllistää palkkatuella viisi henkilöä. Tuki koskisi toteutuessaan myös sellaisia yleishyödyllisiä kolmannen sektorin yhdistyksiä kuten SPR, Martat ja Kestävän Kehityksen Yhdistys, jotka halutaan samaistaa elinkeinoa harjoittavaksi toiminnaksi. Näiden toiminta tulee todennäköisesti vähenemään tai peräti loppumaan, mikä on esimerkiksi kierrätystoiminnan kannalta katastrofi.

Ministeri Sinnemäki oli samaa mieltä puheenjohtaja Nummela'n kanssa sii-

johtaja **Olavi Nummela** kertoi aluksi TST:n historiasta ja muun muassa siitä, että perustajajäsenten tarkoitus vuonna 1992 oli tehdä itsensä pian tarpeettomaksi. 20 vuotta tulee kuitenkin pian täyteen, ja tänäkin vuonna (2009) jo yli 1.000 jäsentä on mukana toiminnassa. Nummela kertoi käynnissä olevista projekteista, kuten Väilytyö, Akkuna ja Monitaito,

tä, että TST ei ole elinkeinoa EIKÄ ulkomaankauppaa harjoittava yhdistys, jollaisiin de minimisistä kuuluisi soveltaa. Nummela'n mielestä Sinnemäki oli antanut asiasta hyvän lausunnon eduskunnan kyselytunnilla, ja yhtenäistä käytäntöä toivottiin koko Suomeen. Oikeusministeri Tuija Brax vetää tällä hetkellä "Kansalaisyhteiskunnan neuvottelukuntaa", joka kartoittaa mm. yhtenäistä verotusta ja ennalta ennustettavia käytäntöjä. Sinnemäki arveli, että ongelmaksi tu-

lee de minimiksen kohdalla määritellä, missä yleishyödyllisen yhdistystoiminnan ja elinkeinonharjoittamisen raja menee. Tässä yhteydessä sivuttiin myös oikeusturvan nimissä työttömien omaa asiamista (vrt. potilasiamies, sosiaaliasiamies), mutta Sinnemäellä ei tähän ollut "ehdotonta kantaa". Eduskunnan lakivaliokunnan puheenjohtaja Janina Andersson muistutti oikeusturvaan liittyvien asioiden olevan enemmänkin hänen ja oikeusministeri Braxin heiniä.

Kuntouttava työtoiminta ja kotouttaminen yhteistyöhön?

Kuntouttavan työtoiminnan lähiohjaaja **Hannu Isotalo** ihmetteli puolestaan oman toimialansa puitteissa kunnallisen korvauksen pienuutta ja harmitteli sitä, että kunnan osuutta ei tiukan paikan tullen löydy, jolloin työjaksot keskeytyvät ja tilanne hankaloituu pahoin yksilötasolla. Isotalo ihmetteli myös, miksi maahanmuuttajien kotouttaminen on selkeästi erillinen saareke työllistävässä toiminnassa, vaikka kuntouttavien sijoittaminen normaaleihin työyhteisöihin yhdessä maahanmuuttajien kanssa lisäisi molempien osapuolten ammatti- ja kielitaitoa.

Palkkatuen ehdot väljemmiksi

Projektisihteeri **Minna Leka** penäsi palkkatuelle pääsemisen ehtojen lieventämistä; nyt TST:n palkkatuetun työtoiminnan ehtona on, että henkilö on ollut 500 päivää tekemättä mi-

tään. Ministeri Sinnemäki kertoikin Sosiaali- ja terveystieteiden ja Kuntaliiton käyneen asiasta keskenään kipakkaa keskustelua. Valtionosuuksia on toki lisätty, mutta siitä huolimatta kunnat maksavat sanktioita käyttämättömistä määrärahoista. Sinnemäki olikin halukas saamaan tarkempaa lisätietoa TST:n kokemuksista.

Työttömien terveystarkastuksista keskusteltiin niin ikään. Tuolloin nähtäisiin työnhakijan henkilökohtainen terveystilanne, mikä on olennaista työllistymisen kannalta. Ministeri Sinnemäki kertoi kokemuksiaan terveydenhuoltokokeiluista todeten, että nyt on meneillään yritys viedä painopiste perusterveyden puolelle, sillä rahat valuvat kovin helposti erikoissairaanhoidon. Perusterveydenhuolto paranee, jos lääkärit saadaan viihtymään ja näin pysymään terveyskeskuksissa ja hoitohenkilökunnalle täytyy löytyä riittävästi sijaisia. Ennaltaehkäisevän omaehtoisen terveydestä huolehtimisen pitäisi olla vankka osa perusterveydenhuoltoa.

Luovat alat "oikeata työtä"?

Lopuksi ministeri sai purtavakseen luovien alojen työllistämisongelmia. Monitaidon projektipäällikkö **Pirjo Lehtonen** kysyi, aikooko työministeriö ohjeistaa TE-keskuksia tunnustamaan taiteilijat oikeiksi ammattityöntekijöiksi. Sinnemäki kertoi, että tällä hallituskaudella on tehty apurahaa nauttivien kohdalla parikin paran-

nusta: sosiaaliturvaa on kehitetty ja eläkettä kertyy. Perheellisyyksen kohdalla myönnetään apurahaan sidottua päivärahaa, ja toisaalta niillä, jotka eivät saa enää apurahaa, on mahdollisuus päästä työttömäksi. *Luovien alojen strateginen hanke* selvittää, miten yrityspalvelujärjestelmä voi paremmin auttaa luovien alojen yrityksiä ja miten liiketoimintaosaamisessa voitaisiin neuvoa. Muun- tokoulutusta taiteelliseen suuntaan Sinnemäki ei pitänyt hyvänä. Ministeri muistutti myös, että eduskunnassa on käsitellyssä aloite, jonka ideana on

tarjota tuettu opiskelumahdollisuus niille työttömille, joille opiskelusta on selkeää apua työpaikan saamiseen tai keskenjääneiden opintojen saattamiseen loppuun.

Tilaisuuden lopuksi puheenjohtaja Nummela ojensi ministeri Sinnemäelle Käsiyöverstaalla tehdyn "TST:n ministerinsalkun", joka sisälsi monipuolista tietoa ja näyttöä TST:n osaamisesta. Lisäksi taiteilija Raimo Hossin taulu muistuttaa toivottavasti tuleviakin työministereitä olemassa olostamme.

HYVINVOINTI-TV IKÄIHMISTEN TUKENA

Hyvinvointi-TV tuo vuorovaikutteisia palveluja käyttäjän luokse. Se toimii televisioon erikseen asennettavien digiboxin, kaukosäätimen, Web-kameran, mikrofonin ja yhden megabitin internetyhteyden avulla. Vuorovaikutteisiin musiikki-, liikunta- ja keskusteluohjelmiin osallistuminen virkistää niin asiakkaan mieltä kuin kehoakin. Asiakkaat voivat itse vaikuttaa ohjelmapalvelujen sisältöön ja toteutukseen.

Hyvinvointi-TV:n välityksellä palvelun käyttäjä voi keskustella asiantuntijoiden kanssa myös yksityisesti. Tulevaisuudessa Hyvinvointi-TV voi toimia turvallisena apuvälineenä esimerkiksi terveyskeskus- ja lääkärikäyntien hoitamiseen sekä siivous-, ruoka- tai kauppapalvelujen tilaamiseen.

Hankkeessa ovat olleet mukana ohjelmia suunnittelemassa, lähettämässä ja kehittämässä Laurea-Ammattikorkeakoulu Espoossa, Turun ammattikorkeakoulu ja Lappeenrannan kylpylaitos.

Ohjelmaan osallistuvat palvelutalot Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa ja Varsinais-Suomessa, sekä joitakin yksityistalouksia mainituilla alueilla. Pilottihankkeen onnistumiseen ovat vaikuttaneet lähinnä EU, Euroopan aluekehitysrahasto, valtio, raha-automaattiyhdistys, tietokoneoperaattori ja ammattikorkeakoulut.

Mitä sitten kunta, työntekijät ja asiakkaat hyötyvät tästä. Pilottihankkeessa mukana olleiden käsitysten mukaan vanhus voi asua mahdollisimman pitkään turvallisesti omassa kodissaan. Asiakkaan ja omaisten osallistuminen ja vuorobaikutus paranee. Työntekijöiden työtä helpotetaan. Syntyy uusia mahdollisuuksia tehdä työtä eri tavoin.

Uusin tieto on ammattilaisten käytössä. Tiiviimpi yhteistyö tuo tehokkuutta ja tuottavuutta. Mahdollistetaan palvelujärjestelmän uudistuminen.

Joitakin kommentteja pilottihankkeesta mukana olleilta: "Minä ikäihmisenä olen tässä touhussa saanut piristysruiskeen omien korvien väli-

seen sahanpurumassaan." ja "Vastavanlainen toiminta muillekin ikäihmisille olisi kovasti suositeltavaa".

Tekniikka saa jyrätä eteenpäin, mutta luotettavuus tekniikkaan pitää taata. Ikäihmiset ovat hitaampia omaksumaan asioita. Tähän liittyy saumatomasti rauhallinen ja ikäihmisten "saappaisiin" kohdennettu koulutus. Tekniikalla on rajattomat mahdollisuudet hoitomuotojen ja hyvinvointipalvelujen saatavuuden edistämiseksi yhteistoimin, sovussa päättäjien, käyttäjien, rahoittajien ja asiantuntijoiden kanssa.

Takapakkia ja taantumista ei saa missään tapauksessa tapahtua.

Aloittamiskustannukset mahdollisille mukaan pääseville vapaaehtoisiksi. Huollon tulee pelata niin tiedollisen

kuin laitteistojenkin osalta. Hyvinvointivaltio SUOMI on rikas maa, mutta sittenkin voimavarat ovat rajalliset, kun ylläpidetään/parannetaan hyvinvointia.

Terveystieteiden päätöksenteon keskeisiä kysymyksiä ovat:

- Mitä palveluita kannattaa ylipäätään tuottaa ja tarjota?
- Miten palveluiden tuottaminen tulisi toteuttaa, jotta rajalliset voimavarat olisivat optimaalisessa käytössä?
- Milloin palveluita tulisi olla tarjolla?
- Miten voidaan varmistaa, että palveluita tarjotaan oikeaan aikaan ja oikeille asiakkaille?

Leo Lehto

Lähteet:

Yli lääkäri Heikki Roinas,
Lappeenranta
Terveystieteiden Paula Roinas,
Lappeenranta Turun LMK.

UUSIA TUULIA TURUN KIERRÄTYSMAAILMASSA

Turun Ekotorin taipaleelle on vuosien varrella osunut monenlaista sattumusta, niin hyviä kuin vähän haasteellisempiäkin. Yksi on silti pysynyt: muutoksesta on osattu ottaa hyöty irti ja suunta on aina ollut reilusti eteenpäin.

Runsas vuosi sitten juhlittiin Ekotorin ensimmäisiä pyöreitä syntymäpäiviä Kirkkotien myymälässä. Ekotori-projekti aloitti keväällä 1998 ja myymälä saatiin auki saman vuoden syyskuussa. 10-vuotiasta kunniottivat läsnäolollaan niin ystävät kuin yhteistyökumppanitkin vuosien takaa, ja juhlapäivä ylitti uutiskynnyksen alueen valtamedioissa jo ties kuinka monennen kerran. Iloisessa juhlahumussa leikattiin Sepänkadun keittiössä taidokkaasti pienillä marsipaanihuonekaluilla koristeltua jättiläiskakkua ja julkistettiin samalla Turun Ekotorin 10-vuotis historiikki. TE-keskuksen tukemana projektina Turun Ekotori pyöri ensimmäiset viisi

vuotta. Sitten tuki loppui, ja oli tultava toimeen omillaan. Ja hyvin onkin toimeen tultu, toiminta on laajentunut ja uusia sivupisteitä avattu. Tätä kirjoitettaessa käy Rieskalähteentielä kova kuhina Suomen suurimman kierrätyskeskuksen avajaisvalmisteluissa. Osoitteessa aiemmin toiminut pieni myymälän on ollut kesästä asti kiinni remontin takia, ja uusien tilojen käyttöönotto alkaa nyt olla jo todella lähellä.

Asia ei ole ihan mitätön. Kolmannen sektorin toimija on avaamassa lähes 3000 neliötä käsittävän suurmyymälään omiin tiloihinsa. Maa on kierrätyskeskuksia väärällä, osa pidemminkin tien kulkeneita, mutta vastaavaa ei muualla ole tapahtunut. Hanke olisi ollut iso jo kovan rahan maailmassakin, ja kun sitä vedetään yhdistyspohjalta, on se melkoinen voimainnäyttö. Rieskalähteentien myymälän avaamisen yhteydessä Nuppulantien sijaitseva sivupiste tullaankin sulkemaan, sikäli paljon uusia neliöitä kierrätystoiminta on nyt saa-

massa. Myymälän ns. piippuhyllylle tullaan jatkossa avaamaan Rieskalähteentien oma kierrätysnäyttely, jossa huomioidaan paikan toimiminen myös sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanottoa paikkana. Samalla laajenevat kierrätysneuvonnan mahdollisuudet ottaa ryhmiä vastaan molemmilla Ekotoreilla.

Työllistämismäärärahojen jo kertaalleen loputtua on rekrytointia jouduttu siirtämään haluttua myöhemmäksi. Byrokrania ja uhat lainsäädännön muutoksissa ovat muutenkin kohtuuttomasti rasittaneet koko organisaatiota, joka Turun mittapuussa on kuitenkin huomattava vaikeasti työllistyvien auttaja. Epävarmuus tulevaisuudesta syö voimavaroja kohtuuttomasti. Tämä ongelma ei koske yksin Ekotoria, vaan sen edessä painiskelevat maamme kaikki yhdistyspohjaiset työllistäjät. Yrity maailma tuskin tulee ikinä korvaamaan kolmatta sektoria silloin, kun kyse on työpaikkojen tarjoamisesta pitkäaikaistyöttömille.

Alpi Tuomisto

Ruokalan Italialainen keittiö 14-15.10.09

PASTA

joka kastikkeelle

Italianaiset rakastavat hyvää ruokaa ja seurallista ateriointia, he syövät nauttiakseen ruoasta ilman kiirettä. Italialaisten päivän kohokohtia ovatkin perheen tai ystävien kanssa nautitut lounaat ja päivälliset. Varsinkin päivällinen on tärkeä yhteen kokoontumisen hetki, johon kuuluu olennaisena osana seurustelu perheen tai ystävien kanssa.

Kulinaarisia vaikutteita

Italia jakaantuu kahdeksaan kulinnaariseen alueeseen, mutta maan sisäiset ruokakulttuurin erot voidaan nähdä myös karrikoidumalla jaolla kahteen. Pohjoisosien ruokiin on vaikuttanut Itävalta-Unkari, sekä Balkanin alue, joten siellä käytetään runsaasti kermaa, voita ja mausteyrttejä. Eteläiseen keittiöön taas on tehnyt suurimman vaikutuksen arabien ruokakulttuuri, joka näkyy rosmariinin käytössä ja makeissa jälkiruuissa.

Ruokailu rytmi

Italialainen ruokailurytmi poikkeaa suuresti pohjoiseurooppalaisesta. Italialaiset eivät vietä pitkää tovia aamupalan äärellä, vaan juovat aamukahvinsa nopeasti kahvilassa matkalla töihin. Espresso tai cappuccinon rinnalla nautitaan keksejä, tai korkeintaan voisarvi. Peri-italialaiseen tapaan lounas syödään aikaisintaan kello kolmeoista, mutta usein myöhemminkin. Päivällinen nautitaan suomalaisittain ajateltuna varsin myöhään. Päivällisen nauttimista ei yleensä aloiteta ennen puoli kahdeksaa

iltapäivällä. Tavallisempaa onkin, että päivällistä ryhdytään tarjoilemaan lähempänä iltayhdeksää.

Italialaisen keittiön salaisuudet

Italialainen keittiö on antanut vaikutteita kaikkialle läntiseen maailmaan. Keittiössä jokaisella raaka-aineella on tärkeä merkitys ruoan maun ja ulkonäön suhteen.

Italialaiset eivät stressaa ruoanlaitosta. Ruoka on laadukkaista raaka-aineista mutkattomasti valmistettua. Perusraaka-aineita ovat oliiviöljy, viinietikka ja yrtit. Muita tyypillisiä raaka-aineita ovat pastat, tomaatti, juusto sekä lampaan- ja vasikanliha. Juustoista nousevat esille selkeimmin mozzarella ja parmesaani. Mausteina käytetään erilaisia yrtejä ja valkosipulia.

Perinteisyys on säilynyt voimakkaasti italialaisessa ruoanlaitossa. Muutoinkin ruoan merkitys Italian kulttuurissa on erittäin tärkeä. Jo Rooman keisarien kunniaksi kehitettiin ja nautittiin ruokia, joita pidetään edelleen suuressa arvossa, kuten parsaa, tryffeileitä ja hanhenmaksapasteijaa.

päätteeksi maistuvat makeat ja raikkaat jälkiruoat, kuten marjat, hedelmät, sorbetit, makeat leivonnaiset tai jäätelö.

Jäätelö onkin italialainen keksintö. Alunperin se oli sorbettimaisista jäähilettä, mutta ajan kuluessa sekaan on keksitty laittaa kananmunia, kermaa ja erilaisia mausteita, kuten pähkinöitä tai hedelmiä.

Jälkiruokien kanssa italialaiset nauttivat kahvia - lattea tai cappuccinoa.

"Italian seitsemän salaisuutta: öljy, pasta, kala, juusto, kasvikset, hedelmät ja viini."

Italialainen Menu

Alkukeitto
Tomaattikeitto
Salaatit
Juustosalaatti
Pastaperunasalaatti
Kylmäsavulohisalaatti
Canelloni
Pizza
Lämminruoka
Lohipasta
Spagetti Carbonara
Italialaiset broilerikääröt
Napolilainen lihapata
Kasvispasta
Jälkiruoka
Päärynäleivos vanilja- ja pähkinäkastikkeella
Kahvi

Perinteinen ateriankulku

Ateriointi aloitetaan yleensä anti-pastolla, alkuruoalla, jonka jälkeen syödään ensimmäinen ja toinen pääruoka. Ateriointi päättyy jälkiruokaan.

Pasta kuuluu Italiassa perinteisesti alku-, ei pääruokiin. Pastaa on monia eri lajeja, ei siis vain spagettia. Sanotaan ettei ole toista ruokaa, jota voi muunnella yhtä paljon kuin pastaa. Pastan kanssa sopivat niin kala, äyriäiset kuin liha tai kasviksetkin. Jokainen kastike tarvitsee italialaisten mielestä omanlaisensa pastan. Pastaruokat, joista Italia pitsan ohella tunnetaan, ovatkin heidän suurimpia ylpeyden aiheitaan.

Italialainen ateria on melko raskas ja mausteinen. Tästä johtuen sen

Sami Myllylä
Arja Kaapola

Maslowin tarvehierarkia, köyhät ja lukeminen

Abraham Maslow julkaisi vuonna 1943 uuden psykologisen teorian, joka tunnetaan nimellä 'Maslowin tarvehierarkia'. Teorian ydinajatus on, että ihmisellä on perustarpeita, jotka on ensin tyydytettävä, jotta ihminen voi alkaa tyydyttää 'korkeampia' tarpeitaan. Teoria on hyvin laajalle levinnyt, ja sitä käytetään mm. psykologiassa, sosiologiassa ja taloustieteissä kuvaamaan ihmisten tarpeita ja niiden tyydyttämistä. Se on niin sanoakseni 'peruskauraa'. Hierarkia kuvataan yleensä pyramidikuviona, jossa alimpana ovat hengissä pysymisen kannalta välttämättömät fysiologiset tarpeet, kuten ruoka, vesi ja uni. Suurin osa maailman köyhistä elää tällä alimmalla portaalla, luonnollisesti.

Suomalaisen köyhän ei kuitenkaan tarvitse olla jokapäiväisestä leivästä huolissaan, kuten vaikkapa Intian köyhän, kiitos maamme kehittyneen sosiaaliturvajärjestelmän. Tämä on tietenkin täyttä hölynpölyä, kuten jokainen suomalainen köyhä tietää, mutta jota yksikään viranomainen ei myönnä. Köyhä näkee nälkää aina silloin tällöin, se on köyhän osa.

Vaikka ravinnon ja suojan (asumisen) suhteen suomalaisen köyhän osa ei ole paljoa sen kummempi kuin köyhien maailman köyhimmässä maissa,

on suomalainen köyhä kuitenkin paljon paremmassa asemassa eräässä muussa suhteessa. Tämä merkittävä tekijä on lukutaito, josta köyhä saa kiittää Suomen koululaitosta, joka opettaa luku- ja kirjoitustaidon kaikille suomalaisille ilmaiseksi. Lukutaidon ansiosta suomalainen köyhä, vaikka näkisikin välillä nälkää, voi hypätä Maslowin tarvehierarkiassa monta porrasta ylöspäin.

Lukulupa

Suomihan on tunnetusti lupien luvattu maa, perintönä tsaarin ajasta ja ehkä vähän suomalaisesta kansaluonteestakin, jukuripäisyydestä. Jos haluaa kalastaa, tarvitaan kalastuslupa, jos metsästää, metsästyslupa. Tavallisten kansalaisten tarvitsemien lupien lisäksi köyhä tarvitsee liikkumiseen liikkumisluvan. Tunnetusti viranomaisen on oltava jatkuvasti selvillä köyhän olinpaikasta. Jos vaikka joku sukulainen lähettää Tampereelta bussirahan (postissa tietenkin), köyhän pitää anoa lupaa käydä toisessa kaupungissa. Luvan saa helposti, paperisota ei ole niinkään paha kuin ehdonlaiseen tuomitulla rikollisella. Mutta entä lukulupa? Kuten edellisessä Tärpissä kerroin, kysäisin joku vuosi sitten työvoimatoimiston virkailijalta saako kotona lukea kirjaa. Asia liittyi silloin suurempaan ympyrään, opiskeluun, joka tietenkin on köyhältä kielletty. Virkailija katsoi vihaisesti, eikä sanonut mitään. Tulkitsen tämän niin, että kirjan lukeminen kotona ei ole suotavaa, mutta sitä ei ole erityisesti kielletty - köyhä ei tarvitse siihen lupaa!

Tietenkin tarvitaan vielä kirjakin, että lukeminen pääsisi alkamaan. Siinä auttaa Suomen oloissa täysin uskomaton instituutio, kirjastolaitos, josta saa lainata kirjoja ilmaiseksi! Ja siellä on vaikka kuinka paljon kirjoja! Eipä ihme, että meidän Sauli esitti aikoinaan, että tällainen käytäntö on lopetettava (Saulin ehdotus kirjastopalvelujen maksullisuudesta). Kuitenkin: ainakin toistaiseksi köyhä voi

käydä lainaamassa kirjan ilmaiseksi ja lukea sitä kotona ilman lupaa. Tarvitaan vain kirjastokortti, joka on joskus ilmainen.

Mutta mitä sitten kannattaa lukea? Se onkin hankalaa, kirjoja on niin paljon. Kirjailija Jörn Donner antoi siitä hyvän neuvon eräässä TV-ohjelmassa, kun sitä häneltä kysyttiin (TV-ohjelmaa en tietenkään katsonut kotona, minulla ei ole lupaa katsoa TV:tä kotona). Donner vastasi: kannattaa lukea kirjoja, joista pitää. Minä itse pidän klassikoista, olen jo niin vanha. Tämä ei merkitse sitä, että olisi olemassa jotenkin 'parempaa' ja 'huonompaa' kirjallisuutta - vaikka niin tietenkin onkin. Esimerkiksi Jerry Cottoneissa ei ole mitään vikaa - toisaalta uskon, että ns. naistenkirjallisuus, jota en siis ole koskaan lukenut, on ns. 'huonompaa'. Niinpä niin. Kauneus on tietenkin katsojan silmässä, eli asia on hyvin subjektiivinen. Loppuun laadin pienen listan klassikoista, jotka ovat tehneet minuun suuren vaikutuksen - hyvä kirja avaa oven toiseen maailmaan, tuo joskus jopa sisältöä harmaaseen arkipäivään (eli rikastuttaa henkistä elämää, ja auttaa näin nousemaan Maslowin tarvehierarkiassa). Teokset ovat kirjailijan mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Hyviä lukuhetkiä!

Jouni Lokki

kuvateksti:

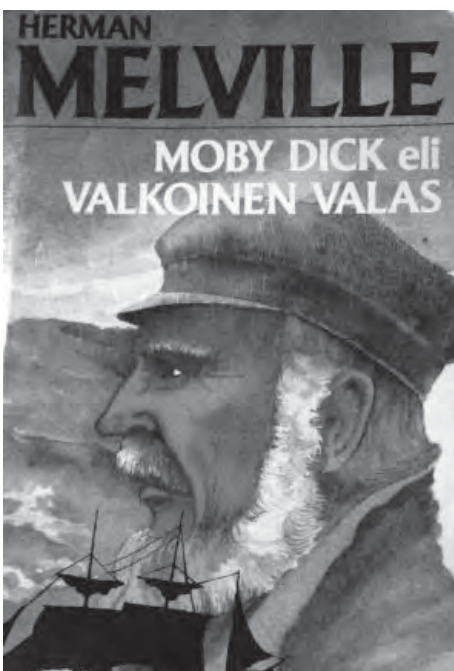
Melvillen Moby Dick on antanut aihetta lukusiin tulkintoihin. Oli näistä tulkinnoista mitä mieltä tahansa, valaanpyyntialus Pequodin ja kapteeni Ahabin matka vie mennessään.(vas.)

viereinen sivu:

Kuvitetut Klassikot on nostalginen keräilykohde, varsinkin kansikuvien johdosta. Sisällön osalta suosittelen alkuperäisteoksiin tutustumista.(vas.)

Leo Tolstoin Anna Karenina edustaa venäläistä kertomaperinnettä parhaimmillaan.

Karamazovin veljeksiä voidaan pitää Dostojevskin päätteoksena.

21 kaunokirjallisuuden klassikkoa, jotka jokaisen köyhän pitäisi lukea ainakin kerran elämässään (ynnä yksi listan laatijan lempitetokirja):

de Balzac, Honoré: Bette serkku (Bette serkku on osa Balzacin romaanisarjaa Inhimillinen komedia. Kuinka kiero ja pahantahtoinen voikaan naisen mieli olla! Antifeministikirjallisuuden klassikko.)

Camus, Albert: Sivullinen (Camus'n lakoninen, toteava kerronta saa kylmät väreet selkäpiihin.)

Conrad, Joseph: Lordi Jim (Tarina kunniansa menettäneestä kunnian miehestä.)

Dickens, Charles: Oliver Twist (Kertojamestarin naivismi ja mustavalkoisuus voivat ärsyttää, mutta on tämä silti kaikkien orpopoikaselviytyjätarinoiden äiti.)

Dostojevski, Fjodor: Karamazovin veljekset (Ison D:n lukeminen kannattaa aloittaa esikoisteoksesta, ajankohtaisesta 'Köyhää väkeä', tai vaikkapa kevyestä Siperiakuvauksesta 'Muistelmia kuolleesta talosta' ennen raskasta sarjaa, johon yllämainitun ohella kuuluu tietenkin myös Raskolnikovin vimmaisen kujanjuoksun kuvaus 'Rikos ja Rangaistus'.)

Doyle, Arthur Conan: Sherlock Holmesin seikkailut (Tohtori Watsonin kuiva huumori, 1800-luvun lopun Lontoon ja viktoriaanisen ajan ajankuva – mitä muuta köyhä kaipaa? Kiitos, Sir Arthur!)

Dumas, Alexander: Monte Criston kreivi (Klassinen tarina petoksesta ja kostosta, ja mitä koko elämän mittainen kosto tekee ihmiselle.)

Eco, Umberto: Ruusun nimi (Traaginen, jännittävä ja kaunis – nämä kuluneet adjektiivit tulevat ensimmäisinä mieleen Econ kronikasta.)

Hemingway, Ernest: Ensimmäiset 49 kertomusta (Hemingway'n ensimmäisissä novelleissa hänen 'niukka' tyylinsä on parhaimmillaan.)

Hesse, Herman: Lasihelmipeli (Hessen monitulkintainen ja –tasoinen, tulevaisuuteen sijoittuva elämäkertaromaani.)

Hugo, Victor: Notre Damen kellonsoittaja (Ketäpä ei koskettaisi nuoren mustalaistyön kohtalo 1500-luvun taikauskon ja noitavainojen kyllästä-mässä Pariisissa?)

Kawabata, Yasunari: Lumen maa (Kawabatan lukeminen on aito zen-kokemus!)

London, Jack: Martin Eden (Kirjailijan alter egon, Martin Edenin tarina paljastaa, millaiseen umpikujaan bolshevistik-nietzscheläinen ajattelu johtaa.)

Mann, Thomas: Tohtori Faustus (Mannin suurromaani heijastuu toisen maailmansodan kauhuihin: miten käy, kun ihminen myy sielunsa paholaiselle?)

Melville, Herman: Moby Dick eli Valkoinen Valas (Kuuba oli minun Moby Dickini. Luin Melvillen Havannassa ja kirjan mustaakin mustempi huumori vertautui ympäröivään todellisuuteen. Olin kuitenkin onnekkaampi kuin kapteeni Ahab.)

Pasternak, Boris: Tohtori Zhivago (Ylittämättömän kaunis rakkaustarina vallankumousajan Venäjältä – kirjan käsikirjoitus salakuljetettiin monen mutkan kautta länteen julkaistavaksi. Pasternak erotettiin Neuvostoliiton kirjailijaliitosta, eikä häntä päästetty vastaanottamaan Nobelin palkintoa.)

Singer, Isaac Bashevis: Moskatin suku (Lämmin sukukronikka on kuvaus kulttuurista, jota ei enää ole.)

Solzhenitsyn, Aleksander: Ivan Denisovitsin päivä (Kuvaus erään poliittisen vangin yhdestä, tavallisesta päivästä Stalinin ajan vankileirillä on karu ja tyyli – tällaista on Maslowin tarvehierarkian ihan ensimmäisellä rappusella?)

Stevenson, Robert Louis: Aarresaari (Kaikkien merirosvoiseikkailutarinoiden äiti – miten voisi unohtaa Long John Silverin?)

Tolstoi, Leo: Anna Karenina (Tolstoin armoton analyysi naiivin, epävakaa ja täydellisen narsistisen naisen hulluuntumisen traagisista seurauksista. Tilanne, jota muistan aina lämmöllä: kaunis venäläinen naistullivirkailija tarkastaa matkakassiani Mongolian ja Venäjän rajalla; hänen käteensä osuu Anna Karenina, jonka olen ottanut mukaan junalukemiseksi. Tyttö pyörittelee nidettä ihailen käsissään useita minutteja (ei ole varmaan koskaan nähnyt Annan suomenkielistä painosta) ja hänen tiukka tulli-ilmeensä sulaa sydämelliseen hymyyn – hän toteaa: mikä ihastuttava tarina! Heikolla venäjäntaidollani yhdyin mielipiteeseen. Tyttö jatkaa hymyään kun kerään tavarani ja toivottaa hyvää matkaa, kääntyy lopulta seuraavan tarkastettavan puoleen, vaihtaen ilmeensä välinpitämättömän tyyliin, joka on kaikille Venäjän kävijöille tuttu.)

Twain, Mark: Huckleberry Finnin seikkailut (Terävä yhteiskuntakritiikki verhottuna poikien seikkailukertomukseksi ja ryyditettynä Twainin sarkastisella huumorilla.)

Sacks, Oliver: Mies joka luuli vaimoaan hatuksi (Sacks on amerikkalainen neurologi, joka on julkaissut lukuisia teoksia urallaan kohtaamistaan tapauksista. Näitä tapauskertomuksia sävyttää lämmin huumori ja empaattisuus. Melko terveelle köyhälle erinomainen lukukirja: joillakin menee vielä huonommin, mutta elämässä on aina toivoa ja pientä hymyn aihetta. Sacksin teoksesta 'Awakenings' (suom. Heräämisä) on tehty Hollywood-elokuva, jossa Sacksia itseään esittää eräs lempinäyttelijöistäni, Robin Williams.)

Talvitaiteilija

Raimo Yrjö Antero Hossi syntyi vuonna 1957 Ypäjän kuulussa hevospitäjässä. Ratsuväen vanhat tallit siinsivät ladon takaa ja lannan haju kärysi nokassa. Orit olivat äkäisiä tuittupäitä, joiden potkuja sai väistellä, mutta tammoilla pääsi jopa ratsastamaan, kunhan sai ne satuloitua ja suitsettua.

Lauhkeita samettiturpia ne valtaosin olivat, paitsi yksi merkillisen kenkku. Hepan nimi oli Henna. Sen saatua satulan selkäänsä se imaisi palleat täyteen raikasta korpi-ilmaa ja satulavyön kiristäminen oli sangen vaikeaa Raimolle ja hänen tenavakoplalleen. Henna ei liemmin välittänyt satulavyön kiristävästä piinasta, eikä sitä myötä antanut paljoakaan painoarvoa poikien selässäpysymisen edesauttamiseksi. Raimo putosi selästä ja päätti ruveta taiteilijaksi.

"Raimo putosi selästä ja päätti ruveta taiteilijaksi."

Oivasta taiteilijamateriaalista oli huuftava pula, joten nuori taiteilija Hossi 7 v. päätti keskittyä talvitaiteiluun. Lunta piisasi ennen vanhaan ja kesät oli hyvä lomalla. Naisfiguurit, niitä se pitää olla, Raimo tiesi. Puhetaan valkoisesta aineesta taitotaan pyöreitä ja kauniita luojan luomia muotoja. Muodot elävät ja muovautuvat suksien pitovoiteiden pakkasuosituksen mukaan, lapasten välillä taputellussa pakaroita takaisin ehtaan formuun. Kevät tekee lumikuningattaresta merenneidon, jonka välkkyviä eviä on vaikea erottaa auringonsillasta. Ensi talvena siitä tulee taas kuningatar. Tuuman verran isompi ja

kauniimpi. Pilapiirrostustaito oli Raimo Yrjö Anteron toinen mestaruusluokan bravuuri. Opettajat saivat sen tuta nahoissaan ja välitunneilla riitti hupaa, kun Raimo esitteli uusimpia ja alati rai-sumpia tuotoksiaan. Sitten kävi käry. Yllättäen Ypäjän opettajat olivatkin myötämielisiä oppilaan taiteellisen minän kehittämisyhkimyksiin, vaikkakin se tapahtui heidän kustannuksellaan. Kuvanvapauden rajoja näin testattiin ja pian piirrokset kiinnitettiin julkisesti esille luokahuoneiden seinille. Käytösnumeroon ei sentään korotuksi ollut luvassa ja Hymypoika-patsaatkin menivät aina tyhjäpäisille hangon kekseille.

"Hymypoika-patsaat menivät tyhjäpäisille hangon kekseille"

Loimaan lehti alkoi pian julkaista pilapiirtäjän näkemyksiä. Myöhemmin Raimo otti käsittelyyn Turun historian ja pläsäytti markkinoille "Täyslaidaidallinen Suomen Turusta" sarjakuvalbumin. Turun piirustuskoulu oli astunut kuvaan vuonna 1985, josta Raimo valmistui kuvanveistolinjalta neljä vuotta myöhemmin, järjestäen debyyttinäyttelynsä samana vuonna Wäinö Aaltosen museossa.

Orman neitoa, 150 metriä rautaa syönyttä, 2200 paunaa painavan (1000 kg) ja kaksi kertaa maassa makaavan koripallopelaaajan pituista veistosta voidaan pitää Raimo Hossin eräistä päätöistä. Lammin kunta innostui veistoksesta niin, että omi sen uimarannalleen ja siitä on tullut paikallinen nähtävyys. Rannan vierellä sijaitsevat humpupalava ja urheilukenttä pitävät huolen siitä,

että populaa ympäristössä riittää varsinkin kesäisin. Muita vaikuttavia taiteilijan töitä on muun muassa sirkkelpöytä, jossa on onnistunut pysäyttävä kontrasti pöydästä ja sirkkelinterästä. Rukki levyjarrulla yhdistää vanhaa ja uutta uudella mielenkiintoisella tavalla.

Raimo Yrjö Antero Hossi on ollut Monitaito-projektin myyntitykki numero uno jo 300 päivän ajan. Vaatimattomasti mies ynnää myytyjä tauluja olevan noin 70 kappaletta. Hinnat eivät ole vielä ketään huimanneet, ei nyt ihan materiaalikustannuksilla, mutta melkein, Raimo selvittelee kovaa menekkiä. Paineilmatekniikalla puulevylle maalatut abstraktit teokset olivat myös Monitaidon Galleria Reginassa järjestämän taidenäyttelyn kysytyintä kamaa.

Kimmo Rapatti

Monitaito-projektin syysnäyttely galleria Reginassa ylitti odotukset. Pelkästään avajaisissa kävijöitä oli noin 200. Kuvassa näyttelyn osalliset: Suvi Karikko (vas.), Matti Koskinen, Kimmo Rapatti, Päivi Nefling, Pirjo Lehtonen, Raimo Hossi, Jaakko Karjula, Minna Leka (ala vas.) ja Mari metsämäki.

Tervetuloa avajaisiin 13.1.2010,
klo 18-20, musiikista vastaa zHOK!
Funkraami, Rauhankatu 12, Turku

Kuvassa taiteilija Jaakko Karjula
neuvottelemassa vuoden 2010
yritysyhteistyöstä galleria/
kehystämö Funkraamissa.

**Monitaito-projektin seuraava
KUVATAIDENÄYTTELY 13.1- 6.2.2010**

Köpöjen retket

Köpöläiset kävivät elokuussa Lapissa Midaksen valtauksella ja saivat kokeilla vaskausta(ylh.).
Kuvia Köpöjen Köysivaaran Kortteeripaikasta kesällä 2009.

POSTIA TOIMITUKSEEN:

TST ry tiedotus, Sepänkatu 5 A,
20700 Turku

Sähköposti: tiedotus@tstry.com

Kirjeitä Jäseniltä

Kolmen kerroksen väkeä

Yhteinen asiamme on työttömyys ja toimeentulo, ne ovat problemaattikkaa joihin pyrimme toiminnassamme löytämään ratkaisuja joka päivä.

Aikakoettelee pitkäaikaistyöttömyyden keskiössä olevia jäseniämme, on tärkeää kuunnella ja tukea vertaisryhmässä olevia jäseniä sitä varten olemme toiminnassa mukana, Kuunnella ja olla myötä vaikuttamassa, aktiivinen työnhakija kokee vastoinkäymisiä hakiessaan töitä, samoin hän kokee epäonnistuuessaan omassa – arjessaan, työssään jne. Vaikka kuinka olisi tehnyt parhaansa. Tuhannet pitkä-aikaistyöttömät unelmoivat ainoasta realistisesta työpaikasta, heidän ainoa toiveensa on päästä mahdollisesti uudelleen samaan tukityöhön, jossa he ovat olleet jo neljä-viisi kertaa.

Työttömät on jaettu kolmen kerroksen väkeen. Nopeasti työllistyviä palvelee normaali kunnan vanhan ajan työ-voimapalvelu. Seuraava vaihe on työvoimanpalvelukeskus, johon on keskitetty pitkäaikaistyöttömien palvelut. Jokaisen panos on merkittävä oli se sitten palkka työssä, vapaaehtoistyössä tai muussa humanissa työssä. Turun seutua koettelee

pitkäaikaistyöttömyys kuten koko maattamme, on tärkeää olla tukena vertaisryhmässä kaikkien ryhmien. Talvi on jälleen läsnä. Menee aikansa kunnes Aurinko jälleen pais-tattelee kevään tulon merkiksi pohjoiselle pallon puoleliskolle. Tarvitsemme aktiivisuut-

ta, myötäelämistä ja vertaistukea, huomennakin.

Hyvää Joulua ja Onnellista uutta vuotta kaikille Tärppi lehden lukijoille.

Juha Tolvanen

Aina Duuri laululeirillä 2

Vuolahden laululeirillä taas tavataan, autot kuskaa "Aina Duuria" metsämaisemaan. Uusin leirimme alkoi lokakuun alussa, ja Outi kysyi: "Onko avaimet hukassa?"

Ryhmä harjoittelee uusinta ohjelmaa, ja Tapsa näyttää merkin, milloin suut avataan, Outi meitä avustaa säestäen lauluissa, kyllä "Aina Duuri" tänään on elämänsä vedossa!

Illalla Arto ja Seppo laittaa saunan prasuja palamaan, myös tuvassa Jorma grillaa makkaroista gruunimpaa. Syömisten jälkeen ollaan live-karaokehuumassa ja me kaikki tosissaan olemme muita kannustamassa...

Ilta yö kuulu seurustellessa ja laulaen nopeaan, me emme koskaan tästä tarpeeksi saa! Aina meillä sydämet on tulkinassa. Mut' pian on jo Nukkumatti kutsumassa!

Retkiyö menee taas kuin huomaamattaan. Ja aamulla "Aina-D" –tytöt ovat laittaneet a-palan runsaan. Aamutohinnan jälkeen laulamme siivousten lomassa, ja pian on jo kotiinlähtö – kiitos kaikille mukavasta yhdessäolosta.

Hyvää joulua Aina Duurilaisilta!

HISTORIAN HAVINAA

Seniorit ovat harrastaneet 1900 luvun vaihteen kirjallisuutta Työväenopiston Ikääntyvien Akatemiasa, joko osallistumalla luentoihin tai kuuntelemalla luentoihin osallistuneiden luentotiivistelmiä. On ollut hyvin mielenkiintoista tutustua kirjailijoihin, jotka ovat vaikuttaneet vuosisadan vaihteessa ja joiden kirjoja monet meistäkin on lapsuudessaan lukenut.

Eräs muistoja herättänyt luento kertoi 1920 ja 1930 lukujen ajanvietetekirjallisuudesta. Aiheeseen kuuluu seikkailu- ja jännityskirjat, pakinat, farssit- ja humoristiset kirjat sekä uutena romanttiset naisten kirjat sekä lehdet. Monien muistoissa nousee esiin Nyyrikki, Sirpale, Perjantai, Tarulipas ja monet muut sen ajan naistenlehdet, jotka kuuluivat naisten käsissä lähes puhki. Muistan miten äitini vaihtoi ja lainasi lehtiä. Rahat olivat tiukassa ja kuitenkin piti päästä välillä

haaveiden kauniiseen maailmaan. Kirjailijoista muistamme Tiituksen "Herra Kenonen", Maiju Lassilan "Tulitikkuja Lainaamassa", Jalmari Finnen "Kiljusen Herrasväki" sekä Hilja Valtosen "Älä nuolaise ennen kuin tipahtaa", "Autotyttö" ja "Hätävara". Muita tunnettuja kirjailijoita olivat Agapetus, Valentin sekä Outsider Kalle Kustaa Korkin ja Pekka Lipposen jännittävien seikkailujen kirjoittajana.

Monien hyvin muistama radioääni Markus-setä oli todellisuudessa Markus Rautio, jonka elämäntyö ei ollut yksistään lastentunti vaan paljon muuta. Markus Rautio oli näyttelijä, elokuvantekijä, kirjailija, levylaulaja, kuunnelmien ohjaaja sekä varsin tunnettu radioselostaja. Markus Rautio palkattiin yleisradion toiseksi ohjelmantekijäksi, radioselostajaksi ja Markus-sedäksi, 1926.

Hän esiintyi mm. Kansan näyttä-

möllä 1912 ja Kansallisteatterissa 1915 näytelmässä "Metsä". Markus Rautio oli vekkulimainen henkilö ja sai useasti myös näyttelijänä hauskoja hulttion rooleja, joista lopulta tuli hänelle rasite kyllästymiseen asti. Hän näytteli useita elokuvien sivurooleja Amerikassa, joskin niitä ei useinkaan nähty valkokankaalla. Amerikan matka kesti vain noin vuoden, jonka jälkeen hän palasi takaisin Suomeen. Jotkut muistanevat hänet elokuvasta "Suursalon häät", jonka tuotti Suomen Filmiteollisuus.

Kirjallisesta tuotannosta muistamme satukirjan "Pikku Pirkko Pirkkalasta", joka oli hänen myöhäisempää tuotantoaan. Muistamme Markus-sedän opetuksellisen otteen lastentunneilla ja siksi hänen kirjoihinsakin sisältyi aina jokin opetus tai varoitustarina.

Markus-setä kuoli 82 vuoden ikäisenä 1973.

Seniori Matti Lindgren

Jäsenalennus

TST ry:n Jäsenille jäsenkortilla

Tavanomainen
TESTAMENTTI
100 €

ASIANAJOTOIMISTO

HANNU VEHANEN

Kasityöläiskatu 1, 20100 Turku

Puh. 02 232 2272, 0400 820 964

Fax 02 232 2270

hannu@vehanen.fi, www.vehanen.fi

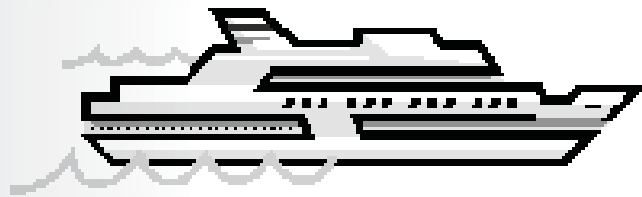
TST ry:n

Sepänkadun Ruokala myy
perinteisiä jouluruokia ja
taateli- ja maustekakkuja,
sekä **pipareita** yms.

Tilaukset jätettävä viim. 16.12.
ja maksettava tilausta jätettäessä.

Ruoat on noudettava
joko **ma 21.12. tai ti 22.12 klo 11-13.**

TST-Seniorien alkuvuoden 2010 tapahtumia

Piknik-risteily, Silja-line, 12.1.

Aiheena vuosisuunnittelun tarkennus, omakustannushinta 25 €. Ruokailu paluumatkalla buffet-pöydästä. Seuraa ilmoittelua.

Teatterimatka Lahteen lauantaina 6.3. – ”Viisas Neitsyt”

Lahden Kaupunginteatteri tarjoaa eroottisten lupauksen kavalkadin rahasta, vallasta ja avioliittomarkkinoista. Pääosassa Sari Havas. Näytös alkaa klo 13.00. Jäsenhinta 35 € (muut 47 €) sisältää lipun, ruokailun ja matkan. Ilmoittautuminen alkaa 12.1.10.

Kylpylämatka Toilaan, Viro

21.3. – 25.3.10 Omakustannushinta 336 €/hlö, jos lähtijöitä 30. Hinta sisältää matkat, hoitoja, täysihoidon, päivämatkoja Narva, Sillanmäe ym. Varaukset joulukuulla. Seuraa ilmoittelua.

Muistelukerho, ”Leipää ja sirkushuveja” – pois sodan varjosta

Tule perehtymään 50-luvun yhteiskunnan eri osa-alueisiin. Kokoonnutaan joka toinen tiistai klo 13 – 14.30 A-kerhuhuoneessa seuraavasti:

- 19.1. Elintarvikepula ja korttiaika
- 2.2. Koti, perhe ja lapsen asema
- 16.2. Kansa- ja oppikoulu
- 2.3. Nuorison ajanvietteet, elokuva ja musiikki
- 16.3. Urheilu harrastuksena ja kilpaurheilu
- 30.3. Vaatetus, pukeutuminen ja muoti
- 13.4. Sotakorvaukset ja niiden vaikutus elinkeinorakenteeseen
- 27.4. Kohti vapaampaa, parempaa tulevaisuutta

Kuukausikokoukset

Perjantaisin C-rapussa
klo 10 -12.00 15.1., 12.2., 12.3., 16.4., 21.5. ja 18.6.10.
Tule keskustelemaan ja suunnittelemaan toiminta

Muuta tulevaa toimintaa

- Helmikuulla
- Tutustuminen arkkujen ja urnien valikoimiin ja valmistukseen ”Pietet”
 - Talvirieha Ruissalossa, Ykköspiritti
- Huhtikuulla
- Raija Puontin nukkemuseo
- Toukokuulla
- Anna Duunin veneretki
 - Ruissalon kevät: luonto ja linnut, eväsretki

Akkunaa ei päästetä kokonaan kiinni

Työttömien perheiden Akkuna-projekti on jatkunut TST ry:ssä jo kolme vuotta. Raha-automaattiyhdistyksen tukema projekti on kuitenkin tässä muodossa auttamattomasti tiensä päässä. Tarpeelliseksi osoittautuneen hankkeen rahoituksen ehtyessä on kuitenkin luontevaa ja tärkeää nähdä työttömien perhetoiminta edelleen yhtenä yhdistyksen jäsenoiminnan muotona.

Akkunassa on keskitytty perheen kuntoutumista tukevaan virike- ja harrastetoimintaan. Myös toimeentulotuen piirissä olevat vanhemmat ovat pystyneet järjestämään lapsilleen tätä kautta harrastetoimintaa. Keskeisiä ydintavoitteita ovat olleet

perheen keskinäisen dynamiikan tukeminen, oman arjen, ajankäytön ja päivärytmin kartoittaminen ja hallitseminen.

Jo viime vuoden lopulla voitiin todeta, että yli 40 vilkkaasti toimivaa perhettä oli ollut toiminnassa aktiivisesti mukana. Joka viikko Akkunan piirissä on ollut keskimäärin 20 lasta. Perheitä on käynyt 15-20 viikoittain, ja kun perheet yleensä jäävät pois toiminnasta, syyt ovat lähinnä positiivisia – eli vanhemmat tai toinen vanhemmista on työllistynyt tai päässyt koulutukseen.

Asiakaskyselyt osoittavat, että hanke on onnistunut parantamaan vanhempien elämänhallintaa. Voittopuolisesti vanhemmuuden koettiin parantuneen hankkeen kautta, samoin vanhempien osaamisen. Edel-

leen lasten sosiaaliset mahdollisuudet ovat helpottuneet uusien kontaktien ja ystävyysuhteiden myötä. Yhdistyksessä pyritään löytämään keino, jolla työttömien perheet voisivat jatkossakin, ainakin osittain, tyydyttää kyseistä tarvetta. Jotta perhetoiminta olisi edelleen näkyvää yhdistyksessä, yritetään löytää jäsenten keskuudesta toiminnan vetäjiä ja koota vetäjäryhmä. Laskusuhdanne vahvistaa tarvetta pitää yllä paikkaa, jonne lasten kanssa on helppo tulla. Yhdistys voi tarjota korkeintaan tilat ja jonkin verran jäsenoiminnalle osoitettuja varoja, mutta varsinaisen palkatun henkilökunnan puuttuminen ja käytävien resurssien vähyys kuitenkin johtavat siihen, että toiminnan laajuus tulee jatkossa olemaan melko rajattu.

Harri Laaksonen

Pastori Sakari Ojanen

Tapasimme yhteiskunnallisen työn pastori Sakari Ojasen TST ry:n tulevan 20 –vuotishistoriikkisarjan merkeissä. Tässä lyhyesti joitakin Ojasen mietteitä yhdistyksen toiminnasta ja merkityksestä niin ennen, nykyhetkessä kuin tulevaisuudessakin.

Sakari Ojanen tutustui työttömien toimintakeskukseen ensimmäistä kertaa syksyllä 1987 Frankfurtissa, Saksassa. Tuolloin ei Suomessa vielä ollut varsinaista työttömyyttä, saati sitten työttömien omia etujärjestöjä. 90-luvulla tähän tuli muutos. Maahan syntyi uusi työttömien luokka, vakituudesta työstä irtisanotut. Koulutetut, ammattitaitoiset ihmiset jäivät työttömiksi. Irtisanomisissa vedottiin taloudellisiin ja tuotannollisiin seikkoihin. Uskottiin, että vähemmällä työvoimalla saadaan tehtyä parempaa tulosta, kun työtahtia kiristetään. Suurimpia yksittäisiä vaikuttavia seikkoja tähän suurtyöttömyyteen olivat neuvostomurros, sekä oman hallituksen linjanmuutos. Kun Neuvostoliitto lakkasi olemasta idänkauppa loppui, tämän vaikutus näkyi suoraan maamme taloudessa ja tätä kautta myös työtilanteessa. Samaa aikaan uusliberalismi valtasi alaa. Sama tie tuntuu jatkuvan tämän osalta vieläkin, edelleen tärkeintä tuntuu olevan vaurastuminen hinnalla millä hyvänsä. Näiden seikkojen johdosta valtavat ihmismassat kohtasivat työttömyyden. Näiden ”uusien” työttömien tilanne oli aikaisemmasta huomattavan poikkeava. Kun ennen työttömänä olivat olleet pääasiassa vain nuoret, ensimmäistä työpaikkaansa etsivät, nyt työtä ei löytynyt, ei edes lyhytaikaisia työsuhteita.

Yhdistyksen alkuvaiheet

Tässä 90-luvun tilanteessa aika oli kypsä yhteiselle toiminnalle. Työttömät lähtivätkin helposti mukaan. Ihmiset olivat jo valmiiksi tottuneet yhteiskunnalliseen toimintaan, esimerkiksi ammattiyhdistysliikkeen kautta. Tilanteessa tarvittiin ja kaivattiin virikkeellistä toimintaa täydentämään arkea. Ihmiset lähtivät innolla toimimaan vertaisryhmissä, sohvalle lannistumisen sijasta. Toiminta oli vilkasta ja edunvalvontatapauksia runsaasti. Toisaalta yhdistykseltä puuttui kuitenkin vakaus, koska kaupunki ei kyennyt pitkällä aikavälillä tarjoamaan kiinteistöä.

Työttömyyden muutos

Tämä hetki on taas erilainen kuin tuo 90-luvun tilanne. Työttömillä ei ole samanlaista raskasta työhistoriaa kuin sil-

loin. Ammattiyhdistystoiminta ei ole tuttua, ei ole kasvettu yhteiseen toimintaan. Ei uskota vaikuttamisen mahdollisuuksiin.

Työmarkkinat ovat hiljaisia, osaava työntekijä ei löydä työtä. Pätkätyöllisyys, sekä väliaikaistyöttömyys ovat yleisiä, koulutuksesta riippumatta. Omaa talouttaan ei voi suunnitella eteenpäin.

Nykyään tuntuu olevan työllistämiseksi asetettu pääpaino. Ihmiset pyritään saamaan johonkin töihin, edes hetkeksi. Tällä saralla auttavat välityöprojekti ja kuntouttava työtoiminta. Työtön pääsee näyttämään mitä osaa, ja toisaalta näkee mitä voi tehdä. Tällainen toiminta auttaa myös saamaan sisältöä päivään. Tällainen toiminta voidaan nähdä myös viriketoimintana, sekä osana sosiaalista kohtaamista. Se auttaa myös kohtaamaan työmarkkinoiden kanssa.

Kuntouttava työtoiminta toimii tukipilarina nuorille, mutta myös vanhemmille työttömille. Välityöprojekti ja kuntouttava työtoiminta antavat myös hyvän mahdollisuuden näyttää omaa laajaa, ammattitaitoista osaamista, ja yrittää eteenpäin. Tässä olisi silti tärkeää säilyttää omaehtoisuus, tämänkaltaisen työtoiminta ei kuitenkaan sovi kaikille.

Projektien kasvaneen määrän taustalla voidaan nähdä myös yhteiskunnallista muutosliikettä. Aiemmin väheksytyihin työllistämishankkeisiin saadaan aiempaa enemmän rahoitusta.

Yhdistyksen haasteet

On uusi aika, muuttunut yhteiskunnallinen tilanne asettaa yhdistystoiminnan jatkumiselle uusia kysymyksiä. Nykypäivänä työttömyyttä ei enää hävetä, vaan ollaan avoimesti työttömiä, avoimesti masentuneita. Mitä nyt pitäisi tehdä, miten yhdistyksen pitäisi uudistua? Mitä ovat yhdistyksen uudet haasteet? Kysymyksiä on paljon, vastauksia ei tunnu löytyvän oikein keneltäkään. Rahoituksia

leikataan.

Haasteita yhdistykselle luo osaltaan jäsenten keski-ikäen nousu. Nuoret eivät koe toimintaa vaikuttavaksi. Pitäisi keksiä uusia keinoja. Tilapäisten ja epävarmojen töiden sekä työttömyyden välillä tasapainotteleva prekariaatti, jolla on koulutusta, muttei töitä, ei liity yhdistykseen. Näille ilman sosiaali- ja eläke-etuja eläville pitäisi olla oma yhteisö, jossa toimia. Tämä työttömien osa jää auttamatta ulkopuolelle yhdistyksen toiminnan.

Huomioonottaminen

Menneelle ja tälle päivälle yhteistä on työttömyyden raskaus. Toimeentulo on tärkeä asia, mutta työttömiä ei pitäisi käsitellä massana, vaan ensisijaisesti yksilöinä. Työtön pitäisi ottaa huomioon, myös ihmisenä. Toisille toimeentulo voi asettaa ongelmia, toisille taas työttömyys luo henkisiä vaikeuksia. Toisaalta työttömyys saattaa osalle olla jopa henkisesti helpompaa kuin epävarmuudessa, irtisanomisen tai lomautuksen pelossa eläminen. Työtön elää koko ajan jännitteisessä tilassa, arki on raskasta. Tärkeintä työttömälle olisikin edelleen toisten tukeminen. Työtön tuntee kuitenkin työttömyyden toisin kuin sosiaalityöntekijä. Vertaistuki ja lähimmäisverkostot estäisivät osaltaan ihmisen kyynistymistä.

Sami Myllylä

VAPAA AIKAA SKINNARVIKISSA

Olemme jo yli 30 vuoden ajan viettäneet vapaa-aikamme Kemiönsaaren Skinnarvikin niemellä. Tällä hetkellä on aikataulumme sellainen, että torsit kaupungissa ja muu aika mailla. To. 10.9. oli taas kaupunkitorstai; torstaipalaveri, Aina Duuri ja Atk.

Perjantaiamuna oli tiukka vääntö maalle lähdöstä. Vaimo ilmoitti, että nyt on töitä rästissä sen verran, että ollaan kaupungissa. Se oli sitten siinä. Itselläni oli pihalla tammipöllejä, joiden parissa laskin aikani kuluvaan. Iskin kirveeni ensimmäiseen pölliin. Se kimmahti siitä kuin kivistä. Kiilalla sain sen halki, mutta totesin, että ei onnistu. Oli haettava se kauan puhuttu halkaisukone. Sen kanssa sain pöllit palasiksi.

Lauantaiamulla olin juonut aamukahvini ja lukenut sanomalehden jo kuuteen mennessä. En uskaltanut kuitenkaan herättää vaimoa siihen aikaan, joten menin takaisin sänkyyn. Nukahdinkin pari tunniksi. Kahdeksan jälkeen rupesin esittämään, että eikö noustaisi, että päästään lähtemään. Vaimo vaati, että hän saa lukea sanomalehden ensin. Olkoon minä lastaan peräkärryn sillä aikaa. Yhdeksän jälkeen päästiin matkaan. Ensimmäinen poikkeama oli Tannisen kotileipomoon Paimiossa hakemaan sekunda, toinen Kemiön keskustan K-kaupasta Kemiön leipomon ruislimppua. Parin tunnin matkan jälkeen oltiin sitten perillä.

Kuorman purku ja viiri salkoon. Veneiden tyhjennys vedestä ja jollaan sähköperämoottori paikoilleen. Rakensin halkaisukoneelle loppusijoituspaikan ja kokeilin jonkun kuusipöllin saunapuiksi. Saunominen ja sen

jälkeen vielä vähän internettiä; sähköpostit, iltalehtien lööpit ja huutonetttiä.

Sunnuntaiamulla avara luonto-TV, ja sitten itse siihen luontoon. Varustuksena kori, jossa on osiot kanttareille, mustikalle ja puolukalle, marjanpoimuri, hikiliina, vessapaperi ja oluttölkki.

Tänä syksynä ei ole tahtonut ehtiä metsään asti, kun etenkin kanttarellikori on jo täyttynyt. Nyt päätin, että marjanpoiminta on etusijalla. Kuitenkin jo matkalla täytyi alkaa kanttareillella.

Maantien ylitettyäni tiesin puolukka- maaston ja noukin pari poimurillista. Kuitenkin katsoin, että en ole vielä metsässä, kun tuo tie on vielä näkyvässä. Jatkoin syvemmälle yli kallion. Kanttarellikori täyttyi jo puolilleen. Saavutin kuitenkin mustikkapaikkani. Poimuriin oli vaihdettava marjalaatu. Noukin siitä mustikkaosion täyteen. Nyt katsoin, että on kevennettävä kuormaa ja nautin oluttölkkin sisälön. Enää mahtuu puolukkaa ja kanttarellejä. Tiesin lähellä alueen, josta tämä puute on korjattavissa. Poimin puolukka-astian täyteen ja siinä oheksa täyttyi myös kanttarelliosio.

Paluumatkalla kori painoi melkoisesti. Piti aina välillä vaihtaa kättä. Kuitenkin eteen osuneet kanttarellit oli vielä sovitettava koriin ja "äyskäriin" suurimmat puolukka-terut. Aikaa olikin vierähtänyt nelisen tuntia. Mökillä oli pyrittävä irrottamaan hirvi-kärpäsiestä. Menin mereen huuhtomaan hiet ja upottamaan seuralaiset.

Illtapäivä oli tyyni ja lämmin. En voinut vastustaa kiusausta laskea verkkoja mereen. Laitoin lahteen poikittain peräkkäin aidaksi kaksi 50 mm:stä ja yhden 45 mm:sen verkon.

Maanantaiamulla menin verkkoja kokemaan. Päätin ottaa ne saman tien ylös, koska tänään on lähdeittävä Turkuun huomisen TST:n hallituksen kokouksen vuoksi.

Mereltä päin ensimmäinen verkko oli tyhjä lukuun ottamatta pientä lahnan litukkaa, jonka sain irti ja palautin mereen. Toinen verkko oli kokonaan tyhjä. Olin saanut ne suoraan puikkariin niin, että niitä ei tarvinnut enää maissa selvittää. Kolmatta verkkoa nostatessa tuntui, että se on tarttunut pohjaan. Kuitenkin se nousi hiljalleen, joten arvelin, että sieltä nousee jokin lepänoksa. Sitten näkyi pinnalla melkoinen lohien pää. Totesin, että sitä ei voi nostaa verkon varassa, joten laskein verkon kokonaan mereen ja lähdin hakemaan maista haavia.

Palattuani aloin nostaa verkkoa toisesta päästä. Näin, miten verkon merkinä toisessa päässä oleva Gallona eli veden pinnalla kuin ongen koho. Kun pääsin itse asiaan, sain pujotettua lohien pään haaviin sen verran, että sen painopiste oli haavin renkaan paikkeilla. Sen varassa pystyin nostamaan kalan jollaan. Maihin ajaessani jolla tärähti muutaman kerran, kun iso kala potkaisi. Kannettuani sen maihin oli se nukutettava klapilla ja kurkku auki, jotta veri tulee ulos. Nyt herättämään vaimo.

Tule katsomaan, minkä kanssa vietät tämän päivän. Se on niin iso, että saat hoitaa sen itse. Sitten puntari esiin. Se punnitsee 15 kg:aan asti. Roikotin kalaa sen varassa ja totesin, että varren päästä jäi sentti pari auki Arvion painon 13 kiloksi.

Villi kalastaja SepNie

Marja- ja sieniretkeltä Pyhämaan apajilta syyskuussa

Markku keräsi puoliämpäriä puolukoita ja toisen puolen mustikoita. Komein sieni jätettiin noukkimatta.

Kuvassa ovat Juha, Ismo, Ulla, Anne ja Markku. Seija istuu autossa.

On kiva kun joku osaa opastaa hyvälle marjamaille. Kiitos!

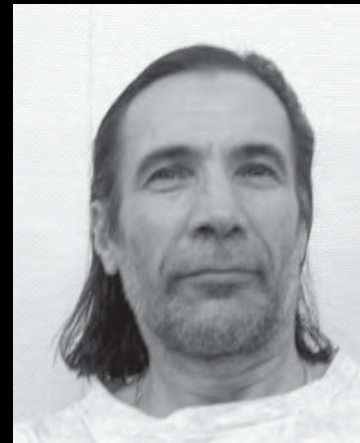
TST RY:N HALLITUS 2010

TST ry:n sääntömääräinen syyskokous 19.11.2009 valitsi vuonna 2010 aloittavaan hallitukseen kuusi jäsentä ja kuusi varajäsentä. Yhdistyksen ja hallituksen puheenjohtajana jatkaa Olavi Nummela.

VARSINAISET JÄSENET:

Seppo Blomqvist,
Sinikka Lehtonen,
Seppo Nieminen,

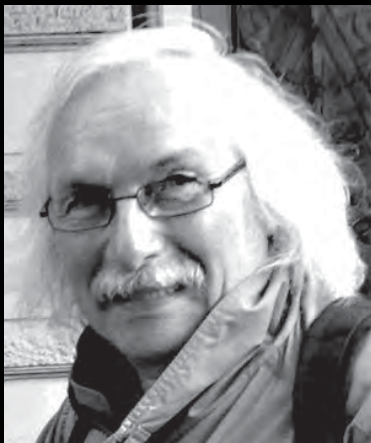

Harri Laaksonen,
Sinikka Hämäläinen,
Markku Teräsvaara

VARA JÄSENET:

Matti Kontio,
Arto Aho,
Anne Toukonen,

Tarmo Aaltonen,
Anne Tyni,
Hannu Isotalo

TST-RISTIKKO sanat sekaisin

1 *tuttu katu Turussa*

P E S Ä N U K A T

2 *koristeet*

U J O L L A V U O T

3 *hetki*

L A T I - A L V I T

4 *liikuntaa*

K Ä Y V A L E S A V U

5 *tärkeä henkilö*

J A T S I L I T R A K A N A T

Laati : Markku Strengell

Ratkaisu:

1. SEPÄNKATU
2. JOULUVALOT
3. TALVI-ILTA
4. SAUVAKÄVELY
5. TILINTÄRKASTAJA

Työtä vailla oleva, olet lämpimästi tervetullut lämminhenkiseen

Joulujuhlaan

sunnuntaina 20.12.2009.

Mieliinjäävä juhla vietetään Puolalankoulun juhlasalissa (Kauppiaskatu 14, 2.krs)

kahtena eri tilaisuutena: ensimmäinen klo 12.00 ja toinen klo 16.00.

Tilaisuus on suunnattu kaikille Turun talousalueen työttömille ja/tai vähävaraisille perheineen. Viihdymme yhdessä ja iloitsemme Joulun sanomasta.

Joulun juhla-aterian lisäksi ohjelmassa on mm. yhteislaulua, puhe, musiikkia sekä Jouluevankeliumi.

Järjestäjinä ovat kattavasti Turun lähes kaikki vapaitten suuntien seurakunnat, Pelastusarmeija, ja Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän diakoniakeskus.

Ilmoittauduthan 18.12.09 klo 13 mennessä.

Soita Turun Seudun Työttömien toimistoon puh. 044 7007 421.

Ilmoita myös kumpaan tilaisuuteen osallistut.

Tilaisuus on ilmainen, mutta ruokajärjestelyjen takia haluamme saada selville osallistuvien vieraittemme määrän. Lasten ikä ja sukupuoli tulee kertoa ilmoittautuessa, että voimme varata lapsille oikeanlaiset lahjat

Tervetuloa!

Tärpin ilmestymisaikataulu vuodelle 2010

Tiedotukseen

12.2.
30.4.
30.7.
1.11.

Oikolukuun

1. – 2.3.
19. – 20.5.
19. – 20.8.
22. – 23.11.

Painoon

12.3.
28.5.
27.8.
1.12.

Ilmestymispäivä (viimeistään)

31.3.
14.6.
14.9.
17.12.

KUVA ALLA:

Työministeri Anni Sinnemäki ja kansanedustaja Janina Andersson vierailivat TST:n toimintakeskuksessa Sepänkadulla 28.10.2009. Kuvassa vasemmalta Joe Majanen, kansanedustaja Janina Andersson, työministeri Anni Sinnemäki ja TST ry:n puheenjohtaja Olavi Nummela. Vierailusta enemmän sivuilla 12-13.

TST ry:n jäsen, tule tutustumaan ruokalamme edulliseen ja laadukkaaseen tarjontaan!

Tällä kupongilla

ILMAINEN!

ateria

Tervetuloa!

TST:n ruokalasta Sepänkatu 5, Turku
Lounasaika ma-pe klo 11.00-14.30

Kuponki voimassa
1.1.-31.1.2010

